

Innun. 250 — 255.

Bibl. Jag.

D. Martiní de Ilkusch

250 — 255

Jnc.

O XV
17

Lam. 253
Bibl. Jag.

Privilégia et in- dulgentie fratrum minorum ordinis Sancti francisci

Lam. 13372

BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS
CRACOVENSIS

Incipiunt priuilegia fratrum

minorum breuiter tracta ex registro apostolico per reverendum magistrum Marcum: tunc accolū et auditorē apostolice curie: cōcessa ordinī fratrū minorū: per diversos summos p̄tifices. At licet hec oia in sacraria nostri cōuentus assignata sint et fuerint sufficienter descripta: hic tamen plenius annotantur In nomine domini nostri hiesu christi.

Hancissimum dominus noster papa Gregorius no-

nus divina prudētia ep̄us vniuersalis ecclie: qui beatuz Franciscum Antonium et Elizabet de tertio ordine ascripsit cathalogo sanctoroz: p̄cessit per priuilegiū suū omnibus cristifidelib⁹ canla de uotionis visitantib⁹ ecclesias fratrū minorū per totū mundū. Laz in festiuitatibus dñi nostri iesu christi. scz Matuitatis. Circūcisio nis Epiphanie. Resurrectionis Ascensionis Pentecostes: q̄ dñe nostre scz Matuitatis Annūctiationis Prēsentationis Assump tionis Concepctionis. Purificationis Visitatiōnis. et alijs cōme moratiōib⁹ beate Virginis Ac festiuitatibus beati Johannis bap tiste. et oīm apostoloroz: et in die oīm sanctoroz: et beatorū Francisci. Antonij et Elizabet p̄ ipm canonizatoroz: Vere p̄fessis et cōritis de indulgentia annos centū et totidē quadragenas. Priuilegium incipit Misereator dñs. Et habetur assisiū cū bullā papali.

¶ Idem Gregorii papa approbavit stigmata bti Francisci et ex cōmunicauit et maledixit nō credentes vel detrahentes eisdeꝝ. Se in solennitate eiusdeꝝ scz die decimaseptima septembri concessit omnib⁹ visitantib⁹ locū aluerne: medietatē remissionis oīm suorū peccatorū. Et visitantib⁹ ecclesias p̄fari ordinis ipso die stigmatū dedit indulgentiā triginta annorū. Priuilegiū incipit Geraphin volabant iuxta prophetiā. et habetur cum bullā papali assisiū.

¶ Idem Gregorius papa concessit omnib⁹ xpianis q̄ apud se ha bent vel habebant de reliquijs beati Francisci vel beati Antonij et aliorū sanctoroz ordinis nostri: qui ipsas reuerentia debito cultu vel etiā manus adiuntrices porrexerint ad decorandas p̄dictas reliquias vel ad fabricas ecclesiarū nostrarū scdm suarū suppetentiū facultatiū remissiō; oīm petorū suorū in articulo mortis. Priuilegiū incipit Sic in visione ad moysen. Et habet assisiū cū bullā papali.

¶ Hancissimum dñs noster Alexander papa quartus confirmauit omnia priuilegia ordinis collata et vltra illa: q̄ ipse cas non sanit beatā clarā in die assumpcionis dñi: p̄cessit omnib⁹ vi sitantib⁹ ecclesias nostras in festiuitate et translatione eiusdeꝝ et in festiuitate et trāslatione beatorū Frāculi Antonij de indulgentia

festas
scz mat.
scz ap.
festas mare
scz anton.
scz elizabet
scz francisci
scz antonij
scz elizabet

Anos quadraginta. **P**rinilegium incipit. Quinq^z prudentes **g**enes. Et habetur etiam cum bulla papali in assilio in monasterio mino ristarum.

Idem concessit oib^s venientibus ad horas canonicas in eccl^{is}is fraterū minor^z per anni circulū diebus singulis centū dierū indulgentia. **P**rinilegium incipit. Sanctissimus ex altissimis cōditōz. Et habetur pernisi^m cum bulla papali.

Idem concessit omnib^s fratrib^s minorib^s in quibuscūq^z eccl^{is}is v^l locis otigerit pōicare; possint dare suis auditorib^s indulgentia quadraginta dierū. **P**rinilegium incipit. De segete enāgelice messis. Et habet rome florēte et in alijs mult^z locis cū bulla pāli.

Idem concessit oib^s qui receperint fratres minores itinerātes et in domib^s suis ministranterint alimēta: soluerint nauīlū: passagia et alia pietatis obsequia dictis fratrib^s exhibuerint. indulgence tiam annoz quadraginta. **P**rinilegium incipit. Sicut summ^z saecerdos abrahe. Et habet rome in cōuentu nrō cū bulla papali.

Sanctissimus dñs noster **M**artinius papa quartus concessit oib^s visitantib^s ecclesiās fraterū minor^z. In festiuitatib^s videlicz. **M**itiuitatis domini Circūcisionis Epiphanie. et in festiuitatib^s beate viginis marie et sc̄tōz Johānis baptiste apostolorū petri et pauli et festiuitatibus sanctoz et sanctaz eiusdē ordinis et eoz translatiōib^s de indulgentia annos q̄draginta et duos decim quadragenās. **P**rinilegium incipit. Omne largitatis impenititate pensata. Et habet rome et assili^m cū bulla papali.

Idem concessit tam p̄curatorib^s q̄ aduocatis in curis tā eccl^{is}asticis q̄ ciuilib^s q̄ laborant p̄ defensione ordinis nr̄i et causarū nr̄arū singulis annis indulgentia annoz centū. **P**rinilegium incipit. Operātē vīnea dñi laboꝝ. Et habet Jamie et mediolanū cū bulla papali.

Idez dedit et concessit oib^s xp̄ifidelib^s qui oper suorū manus porrigit adiutrices ad p̄strūctōs sive resarcientes eccl^{is}as et monasteria fratrū minor^z et oib^s sepeliēdis cimiteriis et claustris nr̄is indulgentia annoz quadraginta. **P**rinilegium incipit habētes in domino fiduciā. Et habetur reate cum bulla papali.

Sanctissimus dñs noster **J**ohannes papa xvigesim^z sedus q̄ beatū ludowicū cathalago sc̄tōz ascripsit: cōcessit oib^s veniētib^s ad eccl^{is}as fratrū minor^z. In festiuitatib^s dñi nr̄i hiesu cristi et bē marie viginis et bē iohānis baptiste. et sc̄tōz apōlōu^m beati francisci et sc̄tōz ordinis nr̄i acīmēgens festum bti ludowici episcopi: indulgentia annoz q̄dragita. **P**rinilegium incipit. In splēdorib^s sc̄tōz. Et habet mārsile cū bulla pāli et tūssuptū i milū loci

Sanctissimus dñs noster **Nicolaus papa** **tercins** cōcessit omnibus visitantibus ecclias fratru minorz in festinitatib^z supradictis In privilegio iohāni vigeſum secundi indulgentias annoz quadraginta et in alijs diebus p anni circulū centū dies et porrigitib^z man^z adiutrices dicil ecclesijs vñ monasterijs totidē **Priviliegii** incipit. **SE**t habet rome florentie et Venetijs **I**dem concessit omnib^z qui moriunt in habitu fratrib^z minorz et qui cū dicto habitu elegerint sepeliri remissionez quarte partis oīm delictoz suoz. **P**rivilegii incipit. **F**uturoz bonorum carismata **E**t habetur Janue cū bulla papali.

Sanctissimus dñs noster **Clemens papa** **quartus** concessit tā visitantibus ecclias nr̄as q̄ morientib^z in habitu vel cū habitu fratru minorz sepeliri elegerint. sicut dñs **Nicolaus** supradictus remissionē quarte partis peccatorz. **P**rivilegium incipit. **R**omanus pontifex **E**t habetur mediolani et pernisiis cum bulla papali.

Sanctissimus dñs noster **Clemens papa** **quintus**. cocessit ut bonifacius papa quartus. **P**rivilegii incipit **fides** et **deuotio** **E**t habetur ferrarie cum bulla papali.

Sanctissimus dñs noster **Urbanus papa** **quartus** confirmavit et cōcessit sicut dñs nicolaus supradictus. et domi^z clemens. et addidit omnib^z visitantibus ecclias fratru minorum in quadragesima indulgentiam quadraginta dierum. **P**rivilegium incipit. **S**icut exhibita nobis fides. **E**t habetur rome et venetijs cum bulla papali.

Sanctissimus dominus noster **Innocentius papa** sextus cocessit omnibus visitantibus ecclias fratrum minor in festinitatibus domini nostri hiesu cristi et beate Marie virginis et sanctorum apostolorum et sancti Iohannis baptiste et omnium sanctorum ordinis nostri indulgentias quadraginta annoz et in quadragesima singulis diebus centum. **P**rivilegium incipit. **F**ructus vberes quos sacra parit minorum religio. **E**t habetur rome cum bulla papali.

Sanctissimus dominus noster **Bonifacius papa**. quartus **I**dem concessit sicut Innocentius papa sextus. **P**rivilegium incipit. Absentes exercitijs. **B**ulla habetur Bononie Verone et Mantue.

Sanctissimus dominus noster **Bonifacius papa**.

A iii

octauus concessit similiter sicut dñs Innocentius supradictus.
Privilegium incipit. Subsequentibus exercitijs puritatis. Et
habetur Rome, verone, et mantue cum bulla papali.

Hanciſſimus dominus noster Benedic̄ns papa.
Undecimus concessit similiter ut Bonifacius supradictus et co-
firmans indulgentia sancte marie de porciūcula declarando et co-
firmando ipsam datam esse a cristo vine vocis Privilegium in-
cipit. Undamenta in montibus sanctis. Et habetur assisi cum
bulla papali.

Hanciſſimus dominus noster Nicolaus papa quā-
rus qui fuit de ordine fratrum minorum concessit ordinis nostro oēs
indulgentias datas a supradictis omnibus pontificib⁹, et addidit
easdem indulgentias in festo angelorum et sanctorum quorū rea-
lique habentur in ecclesijs nostris. Privilegium incipit. In
cathedra preminentij pastoralis. Et habet rome cū bulla papali.

Hanciſſimus dñs noster Gregorius papa decimus
concessit omnibus visitantibus ecclesias fratrum minorum in p-
dictis festiuitatibus indulgentias anno quadragesima: et in qua-
dragesima diebus singulis dies centum. Privilegium incipit.
Manipulus vbertatis. Et habetur. Neapoli in conuentu sancte
clare cum bulla papali.

Hanciſſimus dominus noster Urban⁹ papa quin-
tus concessit similiter ut dominus Gregorius supradictus et ad-
dicit remissionem quarte partis om̄i d̄ electorū suorum his qui
moriuntur in habitu nostro. Privilegium incipit. Euangelici
professores. Et habet Janue et in mōte pessulano cū bulla papali

Idem concessit q̄ fratres minores non possunt interdici nec
predicando nec confessi fratribus possunt cogi a sacerdotibus
parochialibus reiterare confessionem. Quod et concessit Inno-
centius quintus. Privilegium incipit. Quoniam abundavit ini-
quitas. Et habetur assisi cum bulla papali.

Idem concessit generali ministro et ministris provincialibus
in toto ordine suffragia indulgentiarum et orationū et beneficiorū
spiritualium tam procuratoribus q̄ quibuscunq; deuotis psonis
et benefactoribus ordinis nostri. Privilegium incipit. Bene-
ficia sanctorum officiorum. Et habetur Perusij et Marsilie cum
bulla papali.

Idem concessit omnibus fraternitatibus et scolis que sunt et
erūt in ecclesijs et locis nostris supradictis vltra ceteras supra-
dictas dierum centum. Privilegium incipit. Vinculo pacis. Et

*de sepulchro Iudei
in de
Benedic̄ns ei in
extra agath q̄
m̄p̄t j̄r̄ cunctas
sellitudo p̄p̄*

babetur Genis cum bulla papali.

Hancissimus dñs noster Alexander papa quartus
excommunicavit detrahētibus stigmatibus beati francisci et nō
possunt absoluī nisi per sedem apostolicā. **A** prīlegiū est bo-
nonie et ferrarie et transiūptū est in cōmentu Cremonē.

St. Gta

Hancissimus domin⁹ noster Alexander papa quin-
tus qui fuit de ordine fratrum minor⁹ confirmavit dicto ordini oīa
prīlegia suor⁹ predecessoror⁹ et vltra hec concessit ecclesie sancti
francisci de candia in festo eiusdem perpetuo duraturam indulgē-
tiā a pena et a culpa. **A** prīlegium incipit. **L**icet is de cuīs
munere venit. Et habetur candie cum bulla papali.

Candie plena
zua

A Idem concessit ut fratribus minorum predicatorēs in proprijs
ecclesijs non possint ab aliquo prelato ecclastico interdici. vel
etiam confessis fratribus iterum eadē peccata presbitero parro-
chiali confiteri non expedit. **E**x prīlegio scz Innocentij Pape.
quarti quod incipit. **N**onā abundauit iniquitas. et iohānis vi-
gesimi sexti quod incipit. **V**as electionis. Et habetur perusij. et

cou vto
spaco

Denecis et alijs q̄ plurimis locis
A Idem in cimiterijs et ecclesijs fratru⁹ minor⁹ sepulture absque
qcunq; p̄tradictione habere et esse censem⁹ possint fratres libere
et p̄cessionaliter cum incenso et cruce exire cantando sive legēdo
offitiū mortuor⁹ qui apud illos elegerint sepeliri sine aliqua con-
tradictione vel constitutione in contrariū. **A** prīlegium incipit.
Super cathedra et c. **N**ec etiā in cimiterijs sive ecclesijs fratrum
villus ibidem audeat celebrare aut sepelire aut alia quecunq; diui-
na facere sine consensu ipsoꝝ fratru⁹ sub excōmunicationis pena.
Et habetur ex prīlegijs. scz Alexandri pape quarti. qđ incipit.
Cum a nobis petitur. **E**t clementis quarti quod incipit. **I**nter cunctas Et
habetur venetijs assūtū et alijs q̄ plurimis locis cū bulla papali.

et fragans

A Omnes violantes et confringentes ecclesijs fratru⁹ minorum
principes. nobiles. officiales. cūnes. sive ecclastici sive ecclesia-
rum prelati qui se in causis fratru⁹ minor⁹ contra eos ingesserint et
in eos manus imicerint molestauerint vel angustias dederint; ho-
na eoz retinuerint vel alia dona queuis attractauerint exēdicati-
onē late sentēte incurrant. **E**t si cōtumaces ab his nō desisterint;
nō possūt absoluī a sumo p̄tifice. satisfactione tñ damni dati sive
calūnia exhibita. **E**x habetur ex prīlegijs Clementis quarti qđ
incipit. In q̄busdaz locis. **E**t Nicolaj terci⁹ qđ incipit. **E**xist q̄ se-
mīat. **E**t habet venetijs assūtū et alijs q̄ plurimis locis cū bulla papali.

B uj

Sanctissimus dñs noster Johannes papa Vigesi-
mus secūdus concessit ut Innocentius sextus. **P**rinlegium
incipit. **V**as electionis et habetur Venetijs et Assisiij cum bul-
la papali.

*Indie pmez
vpp ad pasto
c annos + 22
Dcsp c 270*

Sanctissimus dominus noster Alexander papa.
quartus Nicolaus tertius Innocentius quartus. Nicolaus quars-
tus. Clemens quartus Benedictus undecimus pcesserūt a quarta
feria cineruz usq; ad pascha inclusine absq; alia solennitate et p-
dicatione venientibus ad ecclesias fratru minoz semel in die cas-
denotionis: de indulgentia quotidiana annos centuz viginti duos
et dies centum septuaginta sex. Si aut ibidez predicatur secunda
feria. quarta et sexta feria: additur indulgentia annoz sedecim et
dierum viginti sex. Et sic ascendit cū prima annos centū triginta
et octo dies ducentos duos **B**ulla habetur **Rome**.

*o vi ff^a p^m
323 dñeay*

Sanctissimus dñs noster **G**irtus papa quartus qui
fuit frater minor concessit omnibus visitantibus ecclesias fratru
minor et porridentibus manu adiutrices a sexta feria post tertiaz
dominicam quadragesime usq; per totā pasce resurrectionis pro-
singulo die indulgentia trium milium septingentoz decez et octo
annoz. et centum triginta diez. Et hoc propter cōmunicationem
privilegiorum fratrum heremitarum quam fecit iste papa sextus
Bulla habetur **rome**. et **ferrarie**.

*francisci
luciani
lodowici
herosidii
clare
elizabet*

*festi
sot. fea
celebrantibz*

Idem **S**ixtus papa quartus cōfirmavit omnia prīnlegia or-
dini nostro indulta et concessit omnibus et singulis cristifidelibus
qui ecclesias et oratoria fratru minor in festo sancti Francisci vi-
scerent centum annos de indulgentia et totidem quadragenas.
Et in festo sanctoroz Anthomij de padua Ludowici episcopi Bern-
hardini Sancte clare et Sancte Elizabet a primis vespereis et p to-
tum diem ipsarum festinatum quinquaginta annos et totidem
quadragenas. et excommunicant omnes locoru ordinarios seu
officiales vel alios cuiuscunq; conditionis existant persuadentes
vel per suadere facientes. aliquibus ne faciant elemosinas ipsis
fratribus minoribus seu alio quoconq; modo molestantes ipsos
fratres seu eorum bona detinentes.

Idem **S**ixtus papa quartus concessit omnibus celebrantibus
festum beati francisci et vere penitentibus de indulgentia quin-
quaginta annos et totidem quadragenas. **P**rinlegiūz incipie
Preclara sanctoroz merita. et habetur **rome** cū bullā papalī

Idem **G**irtus papa quartus mandat et p̄cipit q̄ oēs morentes
en habitu sancti Francisci vel tertij ordinis eiusdē debet prosus
in ecclesia ipsoz fratrum sepeliri nec talem habitū habere possunt

sine licentia ipsoꝝ fratrum prout continetur in eadem bulla.

Ideꝝ papa Sixtus concessit fratibus minoribus q̄ possint et
valeat omnia sacramenta fratibus tertij ordinis sancti francisci
ministrare: et penitus sub cura ipsoꝝ fratrum minoruz ipsos fr̄es
tertij ordinis posuit. ut varet per bullā que habetur apud reuerē
dissimiluz patrem generalem. et transsumptum habeat parme.

Idem Sixtus papa quartus concessit fratibus et sororibus
tertij ordinis ut gaudere possint libertate et immunitate ecclesiastica
ut persone religiose: preciando cōitatis: potestatis: officialibusq̄ cūnītū et locoꝝ sub excommunicationis pena late
sententie ne eisdem supradictis fratibus vel sororibus granam
na aliqua libertati ecclesiastice contraria officiales inducere pres
sumant. Bulla habetur regi et transsumptum parme.

Privilium incipit Ad futuram rei memoriam sacrosancta.

Idem Sixtus concessit q̄ ipsi fratres possint et valeant perso
nis eisdem fratibus confessis omnia sacramenta ministrare. si res
ctores se difficiles recididerint seu maliciose se distulerint.

Idem papa concessit ut ip̄i fr̄es corpora mortuoꝝ eleuare. et ad
eorum ecclias sepelienda deferre possint. si presbiteri de eleuatiō
requisiti quocunq; modo recusauerint.

Idem papa p̄cipit omnibꝝ et singulis ecclesiaz rectoribus q̄
non debet exigere nec petere quāta ab ipsis fratibus qui modo
libet eueniret. quouis modo in communū vel in particulari: direc
te vel indirecte.

Idem papa Sixtus et innocentius octauus cōcedit ipsis fra
tribus minoribꝝ et eoꝝ ecclesiis oēs et singulis grās concessio
nes et indulgentias. peccatoꝝ remissiones immunitates. exempl
tioꝝ. facultates priuilegia et indulta spūalia et t̄palia qualiaciō
sunt: heremitarum sancti Augustini et carmelitarum ac seruorum
sancte marie Transsumptum est in conuentu bonomie.

Postremo quia predicatorum et in ororum fratrum predicto
rum ordinum professores pro fidei catholice dilatatione incremē
to et defensione continue et indefesse laborant. vel eoꝝ exemplari
vita in predicationibꝝ verbi dei audiētia confessionuz: sana do
ctrina assida sacrarū litterarum instructione et deuota diuinorū
officiorum celebratione: in hereticoz extirpatione alijqz innueris
et pijs operationibꝝ. pr̄ ceteris ordinum mendicantium profes
soribus: fructus in ecclesia dei salutares copiosius attulerūt. hanc
tenus et continue afferre non cessant atqz illaturos in futuruz deo
propitio spe firma tenemus. **E**t propterea conuenit. ut ipsi pre
ceteris ampliores favores. et gratiarum prerogativas a prefatis

q̄ ex de p̄m le iib
et p̄ planuare
5 de q̄fr. b̄q
+ et ut p̄m lega

q̄ de p̄m. et ḡtis
p̄m. religioſ. vole

q̄ de f̄pul. d̄nd

ḡmūtaz
f̄r̄mūlitz
Thermitaz

*videlicet
privilegiis
concessioneis
remissionibus
exemptionibus
facultatibus
puniti
et peccatorum
indulgenciam
et remissionem
de penitentia
nuncupatis
et predecessoribus
nris romane ecclesie pontificis
cibus predictis. et a nobis et ab alijs auctoritatem habentibus. Que
oia ac si nominatum exprimerentur haberi hic volumen pro suffici
enter expressis coniunctim vel diuisim in generali vel in cōmuni cō
cessa eisdem et eorum cuilibet predicatorum et minorum fratrum or
dinibus. domib⁹ ecclesijs. oratorijs. Generali ministro prioribus
et ministris provincialibus. conuentualibus Priorib⁹ guardianis
sororibus oblatis. cōuersis. et vtriusqz sexus tercijs ordinis seu de
penitentia nuncupatis. et alijs eorundē ordinis personis de nouo cō
cedimus. et in eis locū habere volumen. ac si eisdem nominatum
directe et expresse concessa fuissent. Mandantes etiā motus scietia
et auctoritate predictis ut dū p̄nilegiorū. indulgentiarum. prero
gatiuarum. concessionum. executionis. immunitatū. facultatū. et
indultorum dictorum fratrum heremitarū sancti Augustini. car
melitarum et minorum ordinum adducerentur vel exhiberentur
eadem fides indubia adhibeat tam in indi cō q̄ extra iudeū
et alijs locis quibus opus fuerit. acsi pro et in favore dictorum ordi
num ecclesijs domorū et fratrū p̄dicatorū et minorū a sede applica
emanassent: inhibentes destricti ipsi locis ordinariis sub inter
dicto ingress⁹ ecclie et suspensionis a regimine et administratione
sue eccliaz ac prochialium eccliaz regimib⁹ et alijs quibuscunqz
sub excōicatione late sententie et priuatione earūcē prochialium
eccliaz. et oīm alioz beneficioz ecclasticorū qui obtinet Nulli er
go oīno hoīm liceat hanc paginā nre approbationis. p̄stitutionis
concessiois. largitionis. indulti p̄strictionis. voluntatis adēptio
nis. statuti. mādati. decreti. inhibitionis. et derogatiois infringere
vel ei ausu temerario contrarie Si quis autē hoc attēptare p̄sup
serit: indignationē oīpotentis dei et beatorū petri et pauli aplorū
se nouerit incursum. Datuz Rome apud sc̄m petrum Anno
incarnationis dominice. Milesimo quadringentesimo septagesimo
nono Septimo Kalendas augusti pontificatus nostri anno
octavo Translumptum est in conuentu Bononie.*

Summa Indulgentiarum omnium festivitatum
supradictarum scilicet domini nostri hiesu christi et aliorum seu
etiam sancti patris. francisci necnon sanctorum sanctorum eiusdem
ordinis annos quinque centum et quadraginta octo et dies ducen-
tum sexaginta. Et venientibus alijs singulis diebus annos quadra-
ginta et dies tricentum. Et in diebus quadragesimum annos tria-
milia octo centum et quinquaginta septem et dies ducenti et septem.
Summa summarum omnium indulgentiarum Annis. quatuor milia
quatuor centum et quadraginta septem et dies triginta sex. Vide
alibi et nota bene quia hic non sunt omnes indulgentie et primitiae
gloria. **Lauds deo et gloriose virginis marie atque beato patri nostro se-**
raphico et patriache sancto francisco.

Aetus episcopus seruus ser
orum dei Ad perpetuam rei memoriam Regimini vniuersali ecclesie meritis licet insufficientibus disponete domino pres-
sidentes curis purgemur assiduis: ut iuxta credite nobis dispensationis officium quieti subditorum quorumlibet prefertim
sub religionis habitu studio vacantiū pie vite in quoꝝ utiqꝫ pro-
speritate reficimur. Iugi quantū nobis ex alto concedit sollicitu-
dinis studio intendam: et vt ea pro diuini culens et religionis in-
cremento aiariumqꝫ salute a predecessoribus nostris Romanis
pontificibus proinde facta sunt sublatis ambiguitatibꝫ qꝫ exinde
emersisse noscuntur: in sua integritate persistant nostri ministerij
partes interponimus efficaces. Undum siquidē ac felicis recordationis. Eugenio papa iii. predecessorē nostro littere emanarū
tenoris subsequentis.

Eugenius episcopus seruus servorum dei Ad perpe-
tuam rei memoriam: licet debitum pastoralis officij omnibus regu-
larem vitam professis vt in suis conseruentur priuilegijs nos
reddat fauorabiles et benignos: ad sacrū tñ ordinem fratrum mino-
rum quoꝝ preclara religio veluti ager fertilis in dñs multiplices
atqꝫ vberes fructus animalium ad laudem dei et fidei incrementuz
semp attulit et assert quoddicie verbo et exemplo in poplo christiano
dirigentes p̄cipue velut ipsius pater oculos mentis nostre digni-
centemus et debitū vt ipsum ordinē eiusqꝫ in odore suavitatis al-
tissimo deseruientes personas in suis priuilegijs p̄scritum qꝫ Roma-
nos pontifices concessis debite conseruemus. ac illa ne de eorum
robore nullatenus hesitari valeat apostolice confirmationis mu-
nimime roborem. Hinc est quod nos dilectorum filiorum guilermi de
cassali generalis ministri ordinis et fratrum predictorum suppli-
cationibus inclinati: litteras quasdam felicis recordationis.

Allementis pape quarti predecessoris nostri dicte ordini cōcessas
quaz tenorem de verbo ad verbū inserius describi fecimus: ac oīa
et singula in eis contenta pro ipaz subsistentia firmiori auctorita
te aplīca ex certa scientia tenore p̄sentū cōfirmam⁹ et presentis
scripti patricinio cōmunim⁹ Tenor vero predictaz līaz sequitur
et est talis.

Clemens episcopus servus seruorum dei **Dilectis fi**
lijs generali et provincialib⁹ ministris ac uniuersis fratrib⁹ ordi
nis fratru minor⁹ salutē et apostolicaz bene. **V**irtute conspicuos
sacri vīi ordinis p̄fessores qui contemplationi celestī feruenter
imvigilant: et pie vite studio sine intermissione desidunt: decet per
aplice circūspectionis auxiliū sic prouide dirigi et sollicite cōsoune
ri ut alicui⁹ pre textu callūnie nullū interne pacis excidiū nullūqz
religiosi status pferant detrimentū: sed in his robur et vigorē ha
beant: per que circa cultū diuini nomis denotis et quietis mentis
bus innalecant. **N**unc est qđ cum sicut nobis exponē curauit⁹
en fili generalis minister ⁊ predecessores tui iuxta eiusdez ordinis
obsuetudinē obseruata hactenus et a sede aplīca tolleratam statim
postquā electi scdm p̄dicti regulā et p̄stitutiones ordinis extitit
fratrum ipsius curā gesseritis ministerij officiū plene ac libere in
omib⁹ exercentes. **I**demqz fratres vobis devote et humiliter obe
dierint et intenderint reuerenter: et in eadez regula sit expressuz vt
generalis minister qui pro tpe fuerit a ministerij officio amoueri
valeat a provincialib⁹ ministris et custodib⁹ in generali capitulo
congregatis. **M**os volentes ambiguitatē scrupuluz in hac parte
de virtutis cordib⁹ amputare: ac ordinem ipsuz a sede approbatū
eadem honestate floridum p̄clarum scientia et virtute secundum
privilegia apostolice gratie attollere: singulari vestris supplica
tionibus inclinati deuotiōi vestre vt successores tui filij generales
ministri qui erūt pro tpe statim postquā electi secundum regulam
et cōstitutiones fuerint supradictas coipso veri eiusdē ordinis ge
nerales ministri effecti curā animarum fratrum ipsius ordinis
plene habeant et libere gerant: ipsosqz fratres auctoritate p̄pria li
gare ac soluere necnon in eodē ordine agere valeant: que ipsi mi
nistri et diffinitores ad hoc electi iuxta predictas constitutiones
eisdē ordini et fratribus secundū deuū viderint expedire: aliasqz
possunt officium ministerij licite in omnibus exercere. **I**demqz
fratres tibi generali ministro et successoribus ipsis denote ac hu
militer obedient et intendant. **A**t prefati successores et tu general
mister a provincialib⁹ ministris et custodib⁹ scdm regiaz ⁊ p̄stitutiones

spius ordinis absolu*t* et amoueri possit*s*: auctoritate apl*ic*a in
dulgemus ratu*m* habentes et firmu*m* qc*u*quid sup*m* premissis per te ge
neralis minister dico*s*q*z* p*re*decessores fr*e*s diffinito*r* factu*m*: et
obseruat*u* est hactenus c*o*cessa tibi exequ*ed*i officiu*m* ministeri quo
ad premissa oia et alia libera facultate In electionib*z* quo*q*z gene
ralis et p*ri*ncialiu*m* ministroy i*p*ius ordinis fr*e*trib*z* q*u* deb*et* electi
onem huiusmodi celebrare: cu*m* eos frequeter de remotis partibus
oporeat connenire: t*p*u*s* sup*m* hoc a iure statutu*m* non curat nec i*p*li
in hac parte iure huiusmodi coarc*et* Custodes v*o* et guardiani
qui sc*dm* statuta eiusd*e* ordinis aliter qu*u* p*er* electione*m* instituuntur
post ipsaz institutione*m* seu p*u*isione*m* de i*p*isis facta cura a*iaz* fr*e*tz
s*ibi* subditoz i*p*is*z* ordinis habeat ipsos*z* ligare ac soluere possint
iure*m* i*p*ius ordinis instituta. Fr*e*tres au*m* de ordine vestro quos
sc*dm* p*st*itutions i*p*ius ordinis c*o*uentibus v*ris* deputandos
duxerit*m* in lectores sine cuiusq*z* alteri*m* licentia libere in domib*z*
predicti ordinis legere ac docere valeat*m* in theologica facultate:
illis loc*z* except*z* in quib*z* viget studiu*m* generale: ac etiam quilib*z*
in facultate ipsa docturus solenniter incipere consuevit. Et quia
phibete regula vestra nulli fr*e*tri vestroy est licitu*m* populo p*di*
care nisi a generali ministro vestri ordinis examinatus et appro
batus fuerit et s*ibi* p*dc*ati*o*is officiu*m* ab ipso c*o*cessu*m*: Nos p*er* dic
torum fr*e*tri laborib*z* et periculosis discursibus euitadi*m* necnon
vt a*iaz* salus possit inde facil*z* p*uenire* sup*m* phibitione huiusmodi
opportune p*u*isionis remediu*m* apponentes vt singuli p*u*intiales
ministri in suis pr*on*icijs cu*m* diffinito*r* in p*ri*ncialibus cap*it*
tulis congregatis: fr*e*tres in sacra pagina eruditos examinare ac
approbare: et omnis officiu*m* p*dc*ationis de*u* habedo p*o*culis c*o*
mittere valeant: sicut ex forma regule minister poterat generalis
plena auctoritate presentiu*m* c*o*cedim*o* facultate*m*. Et q*u* eiusd*e* or
dinis fr*e*tres de locis ad loca i*p*is*z* ordinis sepius transmittantur
pter q*u* stabile*m* et p*petu*a*m* in certis et determinatis eiusd*e* ordinis
domibus non faciunt mansionem Quia etiam bonos et idoneos
ac approbatos a v*ob*is fr*e*tres facitis ad ordines promoueri in
locis quo*q*z in quib*z* degitis liceat v*ob*is ordinando*m* fr*e*tres ei*u*
usdem ordinis quibusci*q*z malueritis catholicis antistitib*z* com
munionem et gratiam apostolice sedis habentibus p*l*entare i*p*
suz*z* pontificibus p*l*entatos a v*ob*is fr*e*tres sine qualib*z* exami
nitione per eosde*z* pontifices facienda et abs*q*z omni promissione
vel obligacione ipsorum ordinandum fr*e*trum ad ordines pro
moneri In locis quo*q*z in quibus degitis liceat v*ob*is habere ora
toria in quibus cum altari portatili possitis missaz solenia et alia

ministri abs*o*
futio.

temp*o* elect*o*
dis n*o* curr*it*

lectores theo
logice

de officio pre
dicandi.

de ordinando*m*

De altari por-
catili.

De interdic-
to.

De famulis
ordinis et p-
curatoribus.

licet ab erco-
catis elemosia-
nam petere

De absolu-
tione ab ex co-
nnectione et in-
terdicio.

divina officia celebrare: ac etia ecclastica recipere sacramenta. **Cum** aut generale interdictum terre fuerit in ecclesiis et oratoriis vestris ac alijs quibuscumque cum ad loca peruenieritis ecclasticos suppedita interdicto clausis iannis interdictis et excommunicatis exclusis non pulsari campanis et submissa voce liceat vobis celebra re diuina et ecclastica recipere sacramenta: dummodo eaque non dederit interdicto nec pringat id vobis specialiter interdicti: nisi ecclie et oratoria eadem fuerat specialiter interdicta. **Mis** vero qui in viris immorant obsequiis cuncta libere ministrare possint ecclastica sacramenta et ipsos cum decedent in viris cimeteriis sepelire. **Si** qui in terras in quibus residetis vel eorum personas excommunicationis sententiis contigerit, promulgari pueri in viris servitij deputati negotiorum quoque virorum procuratores et operarij qui in viris locis eorum opibus personaliter cotunuo institerint: huicmodi sententiae obnoxij minime habentur: ibique possint audire diuina iuxta formam que ipsis locis in eo casu a sede apostolica est concessa: nisi eiusdem causam dederint vel excommunicari specialiter seu interdicti contingit eosdem. **Et** quod vos extremam pacientem pro Christi nomine paupertate exhortationis pio studio bonis potionibus dirigitis et errantes in recessitudinis semita laudabiliter renocatis: comedimus ut in excommunicationibus terri libere morari et ab eis tunc et etiam quoniam ipsas vos transire contigerit neccaria vita depositae ac recipere veleatis. **Se** generalis quoque et singuli, priuinales ministri et eorum vicarii ac etiam custodes in priuiniis et custodiis sibi commissis predictis fratribus constitutis ibide necnon et fratribus aliis eiusdem ordinis interdum ad eos declinantibus undecimque absolutione et dispensatione indigentibus: siue priusquam intrauerint ordinem siue post casibus excesserint, per quibus excommunicationis vel interdicti aut suspensionis incurvant sententias a iure vel iudice generaliter promulgatas et huicmodi sententiae innodati aut in locis supposito ecclastico interdicto divina officia celebrantes vel suscipientes ordines sic ligati nota irregularitate incurvunt: absolutionis et dispensationis beneficium valeat impari: nisi adeo fuerit grauis et enormis excessus quod sint ad eandem sedem merito destinandi fratres etiam viri quos precepit vos generalis et priuinales ministri necnon et vices vestras gerentes ac etiam custodes in prius habueritis professores absolutionis et dispensationis beneficii vobis cum expedierit valeat impari iuxta formam pcessionis super absolutione et dispensatione fratrum eiusdem ordinis superius vobis facte adhuc volentibus viro aggregari collegio qui suspensionis et interdicti vel excommunicationis sententias a iure vel iudice promulgatis generaliter sunt ligati absolutionis beneficium obseruata forma canonica impari ipsorumque

fratres recipere ac eos qui post assumptum habitum vel professiones
emissam recoluerint se talibus in seculo finisse sententijs innodatos
sed in formaz ipsas vos generalis et provinciales ministri et prefati
custodes ac vices viras gerentes valeatis absoluere et cum irregu-
laribus dispensare si forsan talibus innodati sententijs vel in loco
interdicto suppositis diuina plumpserit officia celebrare vel or-
dines receperint: ita tamen quod si aliquis ex huismodi eisdem sententijs
propter debitum sint astricci satifaciant ut tenentur. **Volumus** autem nihil
lominus quod postquam fuerint absoluti huismodi volentes aggregari
collegio supradicto nisi mox ordinem intrauerint etiam si super hoc in-
ducie eis a prelatis eiusdem ordinis concedatur eo ipso in pristinas
sententias a quibus eos totaliter absoluimus prigerit relabantur. **Peterum**
Vestra discreto caute prouideat ut apostolice sedis aut legatorum et
ordinariorum locorum in absolutionibus huismodi scandalum emiteat. **Porro**
quieti ure prudere volentes quod per litteras apostolice sedis aut le-
gatorum seu subdelegatorum ipsius conueniri a quoqua minime valeat
et quod ad pecuniam colligendam cogi non possitis iniungi per litteras
ipsius sedis de cetero impetradas quodcumque nullum virum correctionis
seu visitationis vel inquisitionis officium monasterij vel ecclesiis
seu quibuscumque plonis impendere et ad cognitiones causarum cita-
tiones prius et denuntiationes sententiay interdicti et excōmunicatio-
nū procedere aut recipere curam monialium seu religiosarum quarumlibet
plonarum teneat per apostolicas litteras impetratas et impetradas in posterum nisi
huismodi apostolice littere de hoc indulto et ordine vestro expissas
secerint mentionem auctoritate vobis apostolica indulgemus. **Cedamus**
etiam ut ad visitandum aliqua monasteria monialium cuiuscumque
ordinis vel ad audiendum professiones eorum compelli aliquatenus non pos-
sitis ad recipiendum commissiones causarum seu litiarum executiones vel
alia contingentia causas ipsas per litteras prefate sedis in quibus non
facta fuerit de indulgentia huismodi mentio specialis sive per le-
gatos vel delegatos ipsius vel etiam per quoscumque **Nullus** insuper
Archiepiscopus vel episcopus: nullusque alius platus ecclasticus nec eorum
vicarius: vel officiales ad portandum seu deferendum litteras vel exequen-
tium ac denuntiandum sententiias contra principes seculares: communi-
nitates: populos seu quoscumque benefactores vestros nullusque dele-
gatus vel ordinarius index ad faciendum citationes vel commissi-
ones recipiendas sive quod sint in causis aliquibus assessores seu
ad lites aut controversias contingentia in causis qui coram ipsis
tractantur quempiam vestrum compellere valeant sine predicatione sedis
mandato vel licentia speciali expressam faciente de hac indul-
gentia mentionem: nec quisquam virum parere: vel intendere teneat super his
monitionibus: mandatis aut missionibus eorumdem aut facere vel uniplere

intrantes or-
dines possunt
absolui ut su-
pra.

Nullus plau-
tus pot fratri
bus precipere.

Fratres pla-
tis deputati
subicunt cor-
rectioi ordis

Minister po-
test renocare
inquisitores.

Frs sine lic-
tia no exant
ordinem.

quod in hac pte duxerint iniugendū. Ceterū generalis et plurimi
ales ministri et ipsoz vicarij illos ex fratrib⁹ de quib⁹ auctoritate
litteraz sedis aplice vel legatoz ipsius archiepiscopis et episco-
pis ac alijs quibuscūqz suis errit vel in posterz cōtigerit put-
deri corriger ac etiā non obstante contradictione aliqua possine
ad suū ordinē renocare: nec p līas eiusdē sedis seu legatoz ipsius
iam obtentas vel de cetero obtinēdas aliquos de fratrib⁹ ipsi⁹ or-
dinis prefatis archiepiscopis et episcopis aut alijs teneant in so-
cios deputare: nisi dicte littere aplice obtinende de indulto huius
modi et ordine ipso expressaz fecerit mentionē: et altas id honesta-
ti ordinis et illoz salutē viderint expedire Nullus aut̄ legat⁹ nisi
de latere nro missus auctoritate līaz sedis aplice spēalē de hoc in-
dulto et ordine v̄o nō facientū mentionē: nullusqz prelatus nec
aliqua persona religiosa vel secularis de fratrib⁹ eiusdē ordinis ad-
sua seu ecclie negocia procurandū: vel secū manendū aliquos
assumimere valeant nisi quos generalis: et pruinalis minister ip-
sos tanqz idoneos et discretos sibi dixerint assignādos quos etiā
subiacere volum⁹ ordinis discipline Illos vero ordinis fratres
qui ad p̄dicandum crucē vel inquirendū cōtra prauitatē heretica-
sen ad illa huiusmōi negotia sūt vel fuerint vbiqz a sede aplica-
deputati Tu fili generalis minister tuiqz successores remouere seu
renocare et penit⁹ transferre ipsiqz q sup sedeant iūgere aliosqz
substituere cū expedire videritis libere ac liceat: et in eos
si contranenerint censurā ecclastica exerceat: ac qlibet minister
pruinalis vel eius vicari⁹ eiusdē ordinis ad ipm in sua pruina-
lia circa fratres ipsius ordinis qbus ab eadez sede similia p̄tige-
rit etiam illa cōmitti facere possit non obstantib⁹ aliquibus līis vel
indulgentijs aplicis impetratis vel etiā in posterū impetrandi
qui de hoc nō fecerint mentionē Inhibem⁹ quoqz ne quis post pa-
fessionem in ordine v̄o factam sine generalis vel pruinalis sui
licentia discedat ab ipso discedentez vero absqz cautione litteraz
alterius ipoz pretextu alicui⁹ p̄ulegij aplice sedis null⁹ andeat
retinere Qd si forte retinere p̄suerit vobis generalis et pruinalis
ministri dumtaxat licitu sit in ipsos discedentes frēs sententia
excommunicationis promulgare Si vero aliqui de fratribus vestri
ordinis post obtentā licentiā a sede p̄dicta aut a vobis ad religio-
nem aliā transiundi infra duos vel tres menses se ad illā religio-
nem sue saluti pgrnā non tulerint et ipsius nō susceperebant habitū
regularem licitu si vobis generalis et pruinalis ministri ac vi-
ces vestras gerentes p̄tra ipsos tanqz contra altos ordinis vestri
apostatas procedere hm q̄ honestati ipsius ordinis viderit expe-
dire Illud idē intelligi volum⁹ de illis q̄ post susceptionē habue-

B. 1.
alterius religionis infra tempus probationis in illa p̄fessione facta
inde presumpserint resilire apostatas quoc̄ vestri ordinis excō-
municare: capere: ligare: incarcerare: et alias subdere discipline
rigori positis per vos ac etiā alios in quoctūq; habitu eos cōrigē
rit inuenit: inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secu-
laris inhibemus etiam ne fratres quos ab ordine vestro pro suis
culpis per generalem seni p̄uincialem ministros aut custodes ex-
pellit contigerit vel qui egressi fuerint p̄prio suo mōni predicare:
confessiones audire seu docere p̄sumant: nisi ad alium ordinem in
quo licite huiusmodi excentur officia: transierint de vestra vel
dictorū ministrorum licentia spetiali. Quod si forte ip̄i cōtra huius
modi inhibitionē v̄rā aliqd sup̄ premissis temere attemptare p̄-
sumperint ministri ac custodes et eoz vicarij in illos quos infra fines
suaz prouintiaz et custodiaz iuxta consuetudinez ordinis vestri
districtus inuenerint talia p̄sumentes monitiō p̄missa auctorita-
te v̄rā excōicationis sententiā valeant p̄mulgare. Eiectos aut̄ de
ordine vestro vel egressos q̄ a receptiōe in eodē ordine suis cul-
pis exigentib; reddiderint se indignos: et alios fratres eiusdem
ordinis ex rōnabili causa ad quoscūq; ordines approbatos p̄terq;
ad b̄ti augustini tēplarioz hospitalarioz et alioz religiosoz arma-
portantū ad vitandū occasionē enagandi generales et prouintia-
les ministri cū suis testimonialib; līis auctoritate v̄rā licenciādi
libera habeat facultatē. Mos enim districtius inhibem⁹ ne tales ad
alium ordinē aliter transire vel aliqui eos recipere seu retinere p̄-
sumant absq; licentia speciali sedis aplice faciente de hoc plena-
riam mentionē. Inhibem⁹ etiā vt nulli sine extra ordinē cōstitut⁹
habitū: aut ita p̄similē qđ preter cū frater minor credi possit defers-
re liceat absq; mādato sedis aplice spetiali. Et vt dicta inhibitio
mātore consequat effectū statuim⁹ ut hi⁹: qui habitū v̄rā vel sibi
predicto modo consilez deferre p̄sumperint ad deponendū ipsum
p̄ diocesenos locoz cū a vobis requisiti fuerint monitiō p̄missa
vel censura ecclesiastica appellatiōe postposita cōpellant. Ceterz
cū hūilitas v̄rā sibi de latitudine orbis terre nihil p̄ter domos et
ortos cū v̄gultis premiorū obtentu celestii duxerit reseruanduz:
nos pie volentes q̄ illorum fructus integre vestre paupertatis
v̄sibus applicent vt de dictis ortis v̄gultis v̄ris nulli decimaz
teneamus exhibere vobis auctoritate presentiū indulgem⁹ distri-
ctius inhibentes: ne quis a vobis de premissis aliquid exigere vel
extorquere presumat. Quidam vero nōnulli vestre religionis habitū
assumētes dñersis personis q̄ sciri et inueniri nō possunt interdū
aliqua bona restituere teneantur vobis mistro et custodibus ac

Degostat.

Null⁹ potest
habitū ordinis
defere nisi fra-
ter ordinis.

Fr̄es nō sol-
uant decimas
de suis presi-
dijis.

Vicariis predictis cōcedim⁹: ut singuli v̄m in locis sibi cōmissis
bona ipsa in pios v̄s cōuertere valeat put scdm dñi viderint ex
pedire Sepulturā qz in ecclesijs v̄ris cōcedim⁹: et eaz libera⁹ esse
censem⁹: vt eoz deuotioni et extreme volūtati q se illic sepeliri de
liberauit: nisi excōmunicati aut interdicti: aut etiā publice v̄su
rarij fuerint null⁹ oblistat: salua tñ iusticia ecclia⁹ illa⁹: a quibus
corpa mortuoz assūmunt district⁹ inhibem⁹ vt null⁹ religiosi v̄l
seclares vobis inuitis aliquo ⁊ corpa defunctoz in v̄ris cimiterij⁹
sepelire. aut in ecclis v̄ris misia⁹ solēnia: vel p̄ aiab⁹ eoz q ad lo
ca v̄ra tumulandi ferunt ibidē exequias celebrare sine v̄ro assensu
et volūtate p̄sumant Inhibem⁹ in sup vniuerslis fr̄ibus v̄ri ordīs
ne alqz eoz n̄citat⁹ urgente articulo: alijs quā p̄lati p̄c̄
sua p̄fiteri p̄sumat: vel alijs eiusdē ordinis sacerdotib⁹ h̄m regla⁹
et ipi⁹ ordinis instituta Uniuersis aut ecclia⁹ p̄lati et alijs inhib
bemus: ne p̄fessio⁹ v̄ras vobis inuitis audiire vel p̄pellere vos
ad sinodos seu cōocationes suas accedere: vel cū eis extra ciuitates
vel intra p̄cessionaliter exire aut suis p̄stitutio⁹ subiacere
vel capitula scrutinia et inquisitio⁹ in loc⁹ v̄ris vel alibi: de vob
facere: aut fidelitatē iuramento firmata⁹: et mammalē obedientiam a
ministris custodib⁹ vel guardianis v̄ris exigere: aut de ipso⁹ in
stitutione v̄l destitutio⁹ siue de statutis v̄ri ordinis se aliquaten⁹
intromittere seu phibere ne ad ciuitates vel villas vbi religiose
ac honeste morari possit⁹: a popl̄is euocari audeat⁹ accedere ibiqz
p v̄ris v̄sib⁹ cōstruere edificia seu ecclia⁹ oratoria: aut in accedē
tes fr̄es: seu in p̄struētes h̄mōi vel receptatores ipso⁹ exco dicatio
nis suis ferre p̄sumat Concedim⁹ qz vobis de his qui in ornā
mentis vel pro eis aut liberis fabrica luminaribus anniversario
Septimo vicesimo. Tricesimo. aut alijs ad p̄petuū cultū dñinū
seu pro pictantijs aut victu ad sustentationē v̄raz vel indumentis
necnō pro annuis censibus redimēdis: ad quorū solutionē aliqui
dom⁹ vestro ordini obligate noscunt⁹: et de domib⁹: p̄diis et ortis
alijsqz loc⁹ vobis h̄m instituta v̄ri ordinis opportuni⁹ aut de his
qui pro huiusmōi domib⁹ p̄diis. ortis et locis ementes vobis le
gantur: dñmō p̄missa nō cōvertantur in v̄sus alios. s̄ in illos dñ
taxat pro quibus relinquitur: aut alios etiā q in hac p̄fessio⁹ vel
indulgentia p̄tinētur nulli canonica⁹ iusticia aut portionē aliqz te
neamini exhibere Et ne qz a vob v̄l v̄ltia⁹ executio⁹ volūtatu
seu decedētū hereditib⁹ de p̄missis aliqd̄ exigere vel extorquere p̄
sumat district⁹ inhibemus adhuc liceat fr̄ibus v̄ri ordinis cū de
prioribus locis suis ad alia loca se trāsserūt tā edificia seu oēz edi
ficior materia locorūqz dūmittūt dedicat ecclia⁹ dñtaxat excepte
quā libros calices et paramēto⁹ secū ad alia loca trāsserre: ac edifi

De sepultura

de sepul 8.11
v. 12

Quib⁹ possūt
fr̄es p̄fiteri

In nullo dio
celanis tenen
tur fratres

De obus da
ri deb⁹ cano
nica portio

de sepul
8.11 v. 12

etia ipsa cū solo et alijs ad eadē loca p̄tinētib⁹: p̄ter ecclias p̄ p̄so-
nas ad hoc a sede aplica deputatas vēdere: ip̄orūq; p̄cū in alioz
locoz ad q̄ dicti fr̄es se trāsserūt edificationē seu alias in eoz uti-
litatē cōuertere scdm qd̄ eis meli⁹ videbit expedire: cū ipsa priora
et alia loca fr̄m ad nos et sedē aplica specialiter et immediate p̄ti-
nere noscant Et ne aliqui archiep̄i v̄l̄ episcopi aut alijs eccliar̄ plati-
seu quemis alia psona ecclastica: vel seclari p̄dicta loca seu bona
occupare: accipere vel v̄surpare: aut quoq̄mō sibi vēdicare p̄su-
mant absq; dicte sedis licētia speali district⁹ inhibemus indulgē-
tes vobis vt ad p̄stationē p̄curationuz legator̄ p̄dice sedis vel
nuncioz ipsi⁹ seu diocesanoz locoz aut exactionū vel coll̄ctar̄
seu subsidiarū vel p̄missionū q̄rūcunq; minime teneamini nec ad
ea soluēda p̄ līas dicte sedis aut legatorū vel nūctiorū eiusdē seu
rectorū terrarū ecclie romane impetratas seu imposterū impetrā-
das cuiuscūq; tenoris fuerit in ppetū cōpelli possit: nisi dicte se-
dis līe impetrāde plenā et expressaz de indulto hm̄di et dicto or-
dine fecerint mentionē. Ceterū cū felicis recordationis Innocē-
tius papa p̄decessor noster olim duxerit statuendū vt exēpti qua-
cūq; gaudeat libertate Mihilo⁹ tñ ratione delicti seu contractus
aut rei de qua cōtra ipsos agit rite possint coraz locoz ordinarijs
conueniri: et illi quo ad hoc sua in ipsoz iurisdictionē put ius ex-
igit exercere Mos vobis vt occasione cōstitutōis huiusmodi nul-
lum libertatibus immunitatibus vobis et ordini vestrō p̄ privile-
gia et indulgentias ab apostolica sede concessis p̄inditum gene-
retur auctoritate presentium indulgemus Decernim⁹ ergo irritū
et inane quicquid contra tenorem constitutionum: concessionum
et inhibitionum huiusmodi per quoscunq; fuerit attemptatum:
et interdicti suspensionis. et excommunicationis sententias: si q̄s
contra concessiones: constitutiones et inhibitiones easdē in vos
vel vestrū aliquis aut loca v̄ra seu benefactores v̄ros vel execu-
tores aut heredes predictos in posterz promulgari cōtigerit pes-
nitib⁹ nō tenere Nulli ergo oīno hoīm liceat hanc paginam n̄faz
cōstitutionū: concessionū et inhibitionū infringere: vel ei ausu te-
merario cōtraire. Si quis aut hoc attemptare p̄sumperit: indig-
nationē oīpotēris dei: et beatoz Petri et Pauli apl̄orū ei⁹ se noue-
rit incurſurū Datum Perusij. xij kalendas Augusti p̄otificatus
nři Anno primo. Nulli ergo omnino liceat hanc paginam nostre
cōfirmationis et cōmunitiōis infringere: v̄l̄ ei aulu temerario cō-
traire Si q̄s aut hoc attemptare p̄sumperit indignatiōis oīpotēris
dei et btōz Petri et pauli apl̄orū ei⁹ se nouerit incurſurū Datum
Floriētiae Anno incarnationis dñce Milleſimo q̄dringētūmo
gesimonono quarto id Monēbr̄ p̄otificat⁹ nři anno nono

Lic̄ fr̄ib⁹ oīa
vēdere et se
cum trāsserre

De subsidijs

Rōne delicti
nō subiūcimur
ordinarijs.

7 de s̄c̄. 6. 1.
zel. goss li. vi.

Mos igitur qui dicti ordinis fratrū minorū in quo
generalis ministri fungebamur officio dū ad cardinaliat⁹ honore
assumpti sumus et psonaz eius statuz pspērū et trāquillū ppter
vberes fruct⁹ quos ordo ipse multa refulgens gloria meritor⁹ et
gratia redolens sanctitatis in agro ecclie militantis in propagan-
tione religionis et fidei orthodoxe hactenus pdixit vtiliter et
producit ac in futuz et productur spe firma tenem⁹ palmites so-
os a mari vscq ad mare et etiā ad barbaras extendendo nationes
intensis desideram⁹ affectib⁹ Clementis et Eugenij pdictor⁹ ac
alioz pdecessor⁹ nōrū qui ordine pdictū fratz minor⁹ alijs varijs
privilegijs non immerito decorarunt vestigijis inherentes motu
pp:io nō ad eorundē dicti ordinis fratrū minor⁹ pffessorū vt alte-
rius pro eis nobis super hoc oblate peticiōis instantiā sed de nra
mera voluntate et deliberatione et ex certa nra sciētia pdictas cle-
mentis et alias quorūcūqz alioz romanoz pontificū pdecessor⁹
nostroz litteras dicto ordini fratrū minor⁹ et illis domib⁹ et pffel
soribus in genere sub qcunqz forma verboz pcessas quas ac si de
verboad verbū vna cu predictis litteris Eugenij pdecessoris p-
fati pītibus inserte forent haberi volim⁹ pro expressis: ac oia et
singula in illis contenta auctoritate aplīca tenore presentiū appro-
bam⁹ et robur ppetue firmitatis obtinere debere decernim⁹ ac p-
pociori cautela oia et singula p Clementē ac Eugenij aliosqz pd-
decessores pdictos in eisdē līas pro et in favore dicti ordinis fratrū
minor⁹ q̄olibet ordinata statuta decreta concessa et indulcta fieri
et seruari debere auctoritate motu et scientia pdictis de novo ordi-
namus statuimus atqz decernimus: ac eidē ordinis minor⁹ illiusqz
domib⁹ et pffessorib⁹ concedim⁹ et indulgem⁹ Et qz sicut accepi⁹
nosqz ipsi experientia didicim⁹ in minoribus cōstituti pfati ordi-
nis curā gerentes circa līas et puvilegia huiusmodi nōnulla dubia
postmodu sunt exporta habita sup illis p̄sideratione decenti motu
auctoritate et scīa sīlībus līas eiusdem Clementis pdcessoris in
ea parte in qua concedit dicti ordinis pffessorib⁹ vt liceat eis in lo-
cis in quib⁹ degūt habere oratoria et in eis cū altari portatili etiā
tge interdicti ianuis clausis excōdicatis et interdictis exclusis mil-
itarum solemnia et alia diuina offitia celebrare Et qd eoz insitētes
obsequijs censuris generaliter promulgatis non ligentur cū con-
tingat eos per sepe requiri: et extra oratoria sup huiusmodi altari
portatili celebret diuina offitia et ad illā interdicti tge tertij ordis
sancti francisci de penitentia nūcupati fratres et sorores ac suos
et illoz pcuratores admittat extēndentes Concedim⁹ eisdē fra-
tribus vt nō solū in oratorijs et locis in quib⁹ degunt sed etiam in

**Aprobatio
et confirmatio**

**declaratio de
altari portas
ecli.**

*Terēt o. D. S.
De tempore
interdicti.*

*I de seu capiū
in grecis & lat.*

quouis alio loco congruenti et honesto possint sup altari portati: eiusmodi missas et alia divina officia libere et licite celebrare exceptis ecclesijs ab ordinarij iurisdictione nō exemptis. quoties id eisdē fratrib⁹ per ordinarios ex causa contigerit inhiberi. Et ut liceat eis tpe interdicti fratres et sorores dicti tertij ordinis beati Francisci de penitentia nuncupati: necnō ipsorū fratrum minorum ac fratrum et sororum dicti tertij ordinis et moniales sancte Clare procuratores et negotia gerentes utriuscqz sex⁹ admittere ad diuinam. p̄terea q̄ idem clemens p̄decessor in dictis suis litteris generali et provincialibus ministris et eorum vicariis ac custodibus absoluendi frēs eiusdē ordinis necnō fratribus dicti ordinis quos ipsi ministri vicarii et custodes habuerint p̄ tpe in confessores absoluendi ipsos ministros vicarios et custodes ab excessib⁹ et cēsurē nisi talia ppetrassent ppter que essent merito ad sedē aplīcā destinandi ac cū eis desig dispensandi facultatē concedit et ppter ea q̄ sint destinādi per sepe reuocet in dubiū vt absoluentiū et absolue dorum dispensantiū et dispensatorū pro tpe puritati conscientie cō sulam⁹ declarā⁹ hereticos relapsos scismaticos: et q̄līas aplīcas falsificassent: aut ad infideles prohibita detulissent dūtaxat ad sedē aplīcā merito destinādos Reliquis vero oīb⁹ etiā simonie prauitate qualitercūqz irretitis posse per illos quib⁹ inibi conceditur absolutionis et dispensationis beneficiū et gratiā iuxta casū exigentia impartiri Nam vero pte līaz eiusdē Clementis p̄decessoris in qua sepulturā in ecclīsia fratrum dicti ordinis liberā eē volunt salua iusticia ecclīsiaz a quibus corpora mortuorū assumuntur Declarantes libertatē hīmōi intelligi debere etiā quo ad hoc vt frēs ipsi nullius super hoc petita licentia prochias in quib⁹ corpora p̄dicta forent cū cruce pcessionaliter ingredi ac corpora ipsa leuare: et ad eorū ecclesiās sepelienda deferre possint ubi hoc fieri consuetum foret. et presbiteri de reuelatione requisiti id facere recusarent nec cogantur inniti etiā p̄textu cuiusvis p̄suētudinis ipsi vñ defūctorū consanguinei illa ad prochiales ecclīsias aut alia loca deferre et cū illis vel sine inibi celebrare vel celebrari facere pro eisdē defunctis aliqua divina officia ante vel post sepulturā eorundē: iusticiā autē ecclīsiaz a quibus corpora ipsa sumuntur iurta eiusdē Clementis predecessoris voluntatē saluā esse debere decernimus: eo casu quo dūtaxat apud loca ipsorū fratrum corpora ip̄a sepeliuntur Si vero non apud eos s̄ aliis mēdicantū ordinū p̄fessores corpora ip̄a cōtingeret sepelire ex his q̄ ad frēs p̄dictos apud quos tūc corpora ip̄a non sepelirentur de bonis desit torū quodolibet obueniet quouis p̄ticulari vel uniuersali titulo directe vel per obliquū nullā canonicam aut p̄ocbiale portionez dare teneantur nec similiter aliqua portio

Declaratio q̄
sint ad sedē
apostolicam
destinandi.

X
Declaratio
de sepultra

De sepul
trā

X
Declaratio
de sepultura

De iusticia
ecclesiarum
et canonica
portione.

De sepul
trā

Lebeatum que ad certos et determinatos vñ eisdem fratribz vel eoz
domibz in gñe aut specie etiā de bonis eoz quorū cadavera apud
eos contigerit sepeliri: nec etiam in casibus in quibus p eiusdem
Clementis et aliorū pdecessoriū in forū specialia privilegia fratres
ipsi ab huiusmodi solutione quarte sunt exempti: nec aliquo casu
de candelis qui ad manus fratribz dant quarta aliqua quolibet de-
trahatur. in reliquis vero casibz q̄ in pmissis in quibz quarta ipa
soluēda veniret et cōuentiōes si qui sint inter fratres pdictos et
locorū ordinarios ac aliorū rectores innite laudabiles et honeste
in posterū obseruentur. Et si forte contingat p nos vel sedē aplīca
de pie legatis dispositis et relictis in genere vel in specie decima
vel alia portio seu quota alteri pie vel non pie cause ex quantis ca-
bactenus concessa for:et: aut in posterum concedi et solui: aut dari
mandari contigeret fratres pdictos et illorū dom⁹ ac eis legata
et relicta: aut alias in eorū favore disposita in concessione et mana-
datis huinsmōi decernim⁹ et volum⁹ non includi: nisi de ipsis et
pnti decreto ac voluntate nra no p generales clausulas q̄ etiā spe-
cialē mentionē importare viderent: sed vera et specifica mentio
fiat in eisde Indultū vero eiusdem **Clementis** pdecessoris de deci-
mis non soluēdis ad quecūq; bona dictorū fratrum et quascūq; de-
cimas etiā: quas vulgo papales appellat: et aplīca sede p xpiane
fidei defensione aut alijs immunitibz p sepe necessitatibz indicit: et
quecūq; alia onera a motu et sciētia pdictis extendimus: decernē
tes ipsos fratres minores etiā si per quoscūq; exemptos et mens-
dicantes solui mandaren̄ cum quibuslibet de rogatorijs et fortio-
ribus clausulis ad illarū solutionē non tenere: et in illarū solutionē
cessando censurae et penas aliquas non incurtere: nisi pntibz no
per generales aut alias clausulas spēalez mentionē importantes
sed alias sit derogatiū specificē eaz de verbo ad vbi in seruo tenore
Et ne ptextu constitutionis **Innocencij** pape quarti pdecessoris
nostrī q̄ incipit Holētes locorū diocesani et alij ordinarij et alij q̄
cunq; in psonas aut locuz fratrum pdictorum contra eiusdem **Clemē**
tis pdecessoris in fine liarum pdictarū ordinatiōes sibi quicunq;
iurisdictionē aut superioritatē vendicare psumat districtū inhibe-
mus ne quissimā absq; dicte sedis spēali cōmissiōe aut auctoritate
in psonas: domos et loca dicti ordinis frim̄ minoz: utpote prors⁹
exempta: aliquā excommunicatiōis: suspensiōis et interdicti senten-
tias spacialiter vel generaliter quodolibet pmissare: aut in perso-
nas: domos et loca hīmōi alij pminetia: superioritatē et iurisdi-
ctionē quodolibet exercere pmissat: etiā rōne contract⁹ vel delicti
seu rei de qua ageret vbiq; meatur cōtractus cōmittat delictuz
et res ipsa conlūtat. Decernimus quoq; ex nunc quallibz excō-

**De decimis
legatorum**

**De decimis
papalibus**

Nullo modo
pnt frēs excō
mūicari quā-
vis cā p quos
nis prelatos
ecclasticos.

niunctionis suspensionis et interdicti sententias: et quoscunq;
processus quasvis penas et sententias generales vel spetiales cō-
tinentes quos et quas promulgari vel haberi: et omnia que cōtra
fratres: domos et loca dicti ordinis quomodolibet fieri cōtigerit
etiam eorum exemptione: vt pote notoria non aliter allegata nul-
lius roboris vel momenti esse: et pro infectis prorsus haberi debere
¶ Terterea quis parochialium ecclesiarum rectores p̄fati erga il-
los qui dictis fratribus ordinis minorū eorum peccata confitent
se lepe se reddunt i exhibitiōe eucaristie et extreme vunctionis diffi-
ciles. Concedimus ipsis fratribus ordinis minorum ut eidem
personis eis confessis quibus rectores prefati sine rationabili cā-
denegaverint seu maliciose distulerint eucharistie seu extreme vnc-
tionis sacramēta ministrare: super quo eorundē confessorū assers-
tioni stari debeat illa potentibus possint impune exhibere. Et cuz
siquando contingat monasteria monialium sancte Clare et mino-
ristarum seu sancti Damiani nuncupatarum monialibus destituui-
sedeo ut de eorū reformatione spes nulla supersit: conuenientiusq;
sit q; illorū sic destitutorum bona ad ipsos fratres deueniant quoz
erant cure commissa quam ad alios: illa que sic destituta existunt
et destitui contigerit in futurum: cum eorū bonis omnibus p̄pes-
tuis v̄sib; frat̄z dom̄ dicti ordinis minorū eiusdē destitutis mo-
nasterijs propinquiores applicamus: ita ut fratres ipsi possint de
illis et eorundem monasteriorum structuris et edificijs pro eoz
voluntate disponere. Promiso quod illorum ecclesie et oratoria ad
prophanos v̄sus non redigantur: sed in illis quādoq; diuina ce-
brentur officia. Insuper est nonnulli ad ordinē predictū fratrū mi-
norū specialem gerentes devotionis affectum ordinent eoz ca-
davera cum habitu fratrum minorum aut sororum dicti ordinis
te penitentia sepeliri: ne ex illoz corporoz relatione ad alia loca or-
dini et fratribus predictis iniuria irrogetur decernim⁹ tales apd
fratres ipsos esse sepeliendos: etiā si alibi suā elegissent sepulturā
nec posse etiam in loco per eos electo cum habitu quādolibz sepe-
liri aut ad sepeliendum portari absq; fratrum dominus loci in quo
tales decesserint expressa licentia et assensu. Ceterz ne si rōne pro-
chitalium ecclesiarum apud quas domus eorundem fratrūz con-
structe fuere aut construerentur in posterum locorum ordinary in
eosdem fratres aliquam superioritatē vendicare temptarent fra-
trum eorundem quies in aliquo perturbaretur: concedimus eis
dem fratribus ut in sic concessis et quas eis concedi contigerit
¶ Curatis ecclesijs possunt per

Nota q; exē
ptio ordinis
est notaria.

*¶ p̄m t̄p̄l
p̄m . rehōs. t̄p̄l*

Monasteria
monialii de-
stituta ad cō-
nent⁹ fratru⁹
spectans

De eligē,
sepeliri cu ba-
bitu ordinis.

De capellis
no gerete cu-
raz aiax in ec-
clesis
De dispensa-
tione irregu-
larium.

capellanū p̄ eos pro eoz nutu ponendū ēt amonendū cura hmōi
exercē: qui q̄diu capellanat̄ hmōi funget officio: ac si dicti ordīs
minor̄ p̄fessor existat dictoꝝ srm̄ minor̄ libertate et exemptione
fruāt Ecclesie vero pdicte et illoꝝ bona illa qua dom⁹ fratriū dicti
ordinis p̄rogatine letētur Et vt dicti ordinis p̄fessorib⁹ oīno va-
gandi tollatur occasio et ad apostolicaꝝ sedem recurrendi subtra-
batur proposse necessitas generali: t̄ provincialib⁹ ministris dicti
ordinis pro tpe existentibus et illorum vicarij dispensandi cum
dicti ordinis minorum p̄fessoribus defectu nataliū ex adulterio
sacrilegio: incestu: et quouis alio nephario et illicito coitu puen-
te pacientibus: necnon cū his qui ex quauiſ causa: p̄terq̄ homi-
cidij voluntari bigamie et mutilationis mēbriꝝ irregularares forē
postq̄ ordinē ipsi p̄fessi fuerint: vt defectu et irregularitate hmōi
non obstante irregularares ipsi ad quoſcūz etiam sacros ordines
pmoueri: et in illis etiā altaris misterio ministrare: et tam ip̄i irre-
gulares q̄ defectu natalium pacientes predicti ad queſcūz admī-
nistrationes et officia dicti ordinis eligi: recipi et assimi illaq̄ ge-
rere et exercere libere et licite valeāt: motu: scientia et auctoritate
predictis concedim⁹ per p̄ntes Kursus intellecum⁹ q̄ et si bone
memorie Iohannes papa. xxii. p̄decessor noster illorū opinionem
qui asserabant q̄ confessi fratribus prediciū ordinis et aliorū or-
dinum mendicantium ad audiendas confessiones iuxta iurisdi-
positionem deputatorum pro tempore tenebantur eadē peccata rec-
tori eoz parochialis ecclie iterū cōsideri reprobauerit At deinde
presatus Eugenius predecessor reprobationem huismodi appro-
bauerit contra talia asserentes tanq̄ de heresi suspectos p̄ locoruꝝ
ordinarios inquire et procedi mandauerint: ac successiue pie me-
morie Nicolaus papa quintus similiter p̄decessor noster gesta in
premissis ab eisdē Iohāne et Eugenio p̄decessorib⁹ robur ppetue
firmitatis obtinere debere decreuerit: nihilomin⁹ adhuc nonnulli
ez̄ inherentes proterue: opinione pdicāt: et despicer factos dāna-
tos et male sonantes ac reprobos articulos veros esse affirmare
nō verent: vt taliz p̄suptuosa temeritas tanto minus inualecat
quanto plurimum erit superiorū corrections subiecta concessam cō-
tra tales per eiusdez Eugenij predecessoris litteras locoꝝ ordina-
rijs facultatē ad inquisidores hereticis prauitatis extendimus ac
volum⁹ q̄ inquisidores ipsi quicunq̄ fuerint eadem qua ordinarij
contra tales auctoritate fungantur. Postremo cum predicatorib⁹
sicut et predicti miꝝ ordinis p̄fessores p̄ fidei catholice dilata-
tione continue indefesse laborent: fructusq̄ afferant in ecclesia
dei salutares. e: propterea fuerint varijs persedem predictam
privilegijs decorati: vt quos par laboꝝ pariaq̄

communicatio
privilegijs or-
dinū pdicato-
rum et miꝝ

merita dūgunt: paria dūgunt p̄uslegis & fanores eisdē ordīs mīoꝝ
professoribꝝ: vt cōcessis frībꝝ p̄dicatoribꝝ et eisdē p̄dicatorꝝ ordinis
fratribꝝ vt p̄missis aut alijs cōcessis p̄dictꝝ fratribꝝ mīoribꝝ: p̄mis-
legiſ: indulgentijs. gratijs. fauoribꝝ et indultoꝝ tā sp̄iūlibꝝ q̄ tpa
libus a predictoꝝ et alijs romanis p̄tificibꝝ p̄decessoribus nīris et
alijs auctoritatē h̄ntibꝝ q̄ oīa ac si noīatū ex p̄merent̄ haberi vo-
lū: hic p̄ exp̄ssis et nīre approbatōis minūmīne solidamꝝ ac decer-
nimꝝ robur p̄petue firmitatē obtinere: potiri et gaudere possint &
debeant p̄petuis futuris t̄pibꝝ in oībꝝ et p̄ om̄ia proīsꝝ et sine vlla
dr̄icti perinde ac si q̄ vni ex ordinibꝝ p̄dictis sūt p̄cessa vtricq; si-
mul noīatū p̄cessa fuisset aut cōcederent̄ in posterz: t̄ q̄ de mīstro
generali et p̄uintialibꝝ p̄oribꝝ dicti ordinis p̄dicatorꝝ ac monaste-
rijs monialū sub eorundē fratrū p̄dicatorꝝ cura: et scđm ipsiꝝ ordī-
nis p̄dicatorꝝ instituta viuentū sunt statuta in generali et p̄uint-
ialibꝝ ministris et vicarijs dicti ordinis fratrū minorū et mona-
sterijs monialū dicti ordinis sc̄te clare et minoristarꝝ: et sc̄ti Da-
miani nīcupataꝝ et econtra censeant̄ esse statuta: districtiꝝ inhibe-
mus eisdē locoꝝ ordinarijs sub interdicti ingressus ecclie & suspē-
sionis a regimine et administratione suarū eccliaz ac prochialū
eccliaz rectoribus: et alijs quibuscūq; sub excommunicatiōis late-
sentētie et p̄uatiōis earundē prochialū eccliaz ac oīm alioꝝ bñ-
ficiōꝝ ecclasticorꝝ q̄ obtinēt: necnō inhabitationis ad illa et alia
in posterz obtinēda penit̄ eo ipso p̄ eos qui cōtra fecerint incurre-
dis: ne ordinis p̄dictos frīm p̄dicatorꝝ et minorū: et illorū domꝝ &
professores p̄ter aut cōtra p̄dicatorꝝ Clemētis aut Eugenij p̄dictorꝝ
et alioꝝ quorūcūnq; p̄decessorꝝ nīoꝝ et p̄tūlīz nīarū tenorem
inquietare seu molestare: et eos aut testamētoꝝ vltiariūq; volūta-
tuꝝ executores et heredes p̄dictos seu q̄scūq; alios directe v̄l in-
directe ad solutionē alicuiꝝ quarte prochialis seu canonice v̄l ala-
terius portiōis seu oneris et ad faciendū celebrari aliqd offitium
in eoz ecclesijs vel alibi: dū apud ipsos frēs decedentū cadavera
cumulant̄ ante vel post eoz sepulturā cogere: nec confessis dictis
fratribꝝ p̄dicatoribꝝ et mīoribꝝ p̄ tpe eucharistie seu extreme vnc-
tionis sacramēta sine rōnabili cā denegare v̄l illoꝝ exhibitionem
maliciose differre: aut eoz prochiamis ne dictis fratribꝝ p̄siteant̄
phibere v̄l p̄suaderē: nec etiā ad p̄missa seu aliqd p̄missorꝝ auxiliū
plūlū vel sauoře dare directe: v̄l indirecte quoq̄mō p̄fumāt Et
nihilominꝝ cuilibet in dignitate ecclastica cōstitoto et metropo-
litane. vel alterius cathedralis ecclie canonico p̄ vniuersū vrbez
qui desup̄ per dictorꝝ ordinū p̄ores aut guardianos et fratres: ac
illoꝝ seu ad cōmodū eorū romane ecclie syndicos desup̄ requisit̄
suerit per aplīca scripta insolidū mandamꝝ quatenꝝ p̄ se vel alium

Communica-
tio p̄uilegio
rum ordinū
p̄dicatorum
et minorū.

Pene prelato-
rum et aliorū
turbantium

T de sepul-
chrio v. 12

Vel alios p̄missa vbi et q̄n op̄ fuerit solēnter publicat̄: et eisdē
fratrū predicatorū et minorū ordinib⁹ et illorū domib⁹ ac p̄fes
sorib⁹ in p̄missis efficacis defensionis p̄sidio assistentes faciant
eos pacifica possessione vel quasi p̄uilegiorū et concessionū hmōi
gandere: nō p̄mittētes eos seu testamētorū executores et heredes
p̄dictos cōtra illoꝝ tenorē p̄ ordinarios et rectores p̄dictos: aut
quoscūq; alios indebitē molestat̄: aut eis grauamina: iniurias atq;
dāna inferrī seu quōlibet irrogari etiāz summarie et de plano sine
strepitu et figura iudicij: sola facti veritate inspecta cōtra q̄scunq;
cniusq; qualitat̄ vel cōditionis existant et quacūq; ecclāstica
etiā parochiali archiepiscopali et episcopali vel muciana forent
dignitate et exemptione muniti: in quibusq; causis per eos mo
nendis quacūq; ratione vel causa que excogitari possit eis minis
trent iusticie cōplementū exequēdo quod per eos fuerit ordinatū
et illos quos censuras et penas predictas incurrisse constiterit
illos irretitos esse declarent ac facient et mādent interdictos sus
pensos et excōdictatos publice nuntiari et ab oib⁹ artius uitari
et legitimis sup his habēdi seruat̄ processibus illos quotiens op̄
fuerit iteratis vicib⁹ aggrauare p̄curerent Cōtradictores auctoř
tate nřa appellatione postposita conpescendo inuocato ad hoc si
opus fuerit auxilio brachij secularis Non obstantib⁹ cōstitutio
nibus recolēde memorie Bonifacij pape viii. quib⁹ cauet ne q̄s
extra suā ciuitatē et diocesum nisi in certis et exceptis casib⁹ et in il
lis ultra vñā dietā a fine sue diocesis ad iudicium enoceſ ſeu ne iudi
ces a ſede apostolica deputati extra ciuitatem et diocesum in q̄b⁹
deputati fuerint contra quoscūq; pcedere aut alijs vel alijs vices
suas cōmittere p̄sumant et de duabus dictis in concilio generali
necnō q̄ incipiunt sup cathedrā Bonifacij: et dudū viennensis cō
ciliij ac recolēde memorie Calixti pape vii. etiā p̄decessoris nři līis
alijsq; ap̄licis ac etiā p̄nuntialibus et ſinodalib⁹ cōcilijs editis
specialib⁹ vel ḡnalib⁹ necnō Octonis et Octoboni olim in regno
Anglie ap̄lice ſedis legatorū p̄stitutionib⁹ eccliarū quoq; ac lo
corum quorumlibet statutis et cōſuetudinib⁹ et inter quoscūq;
dictorū ordinū fratrū p̄dictorū et minorū professores ac locorū
ordinarios ſeu rectores p̄dictos initis et cōclusis ac hactenus ob
ſeruatis pactis et p̄nuntionib⁹ etiā iuramēto cōfirmatione ap̄lica
vel quavis alia firmitate roboratis. Necnon omnibus et singula
lis que Clemens et Eugenius prefati in predictis eorum litteris
voluerint non obſtare contrariis quibusq; quibus omnibus
illa ac ſi de verbo ad verbū inſererentur et derogatoriarum tero
gatorias clausulas in ſe continerent p̄ſentib⁹ pro expressis habē
tes: illis alias in ſuo robore permansuris quo ad premissa ſpetiall

ter et expresse derogam? **N**isi ille patriarchis archiepiscopis et recto-
cibus prefatis seu quibusvis alijs communiter vel diuisim a sede pfo-
ga indulitu existat qd interdicti suspendi vel excōmunicari aut extra
vel ultra certa loca ad iudicium euocari nō possint p līas aplicas nō
facientes plenā et expressā ac de verbo ad verbū de indulto hmōi
mentionē et qualibet alia dict eseditis indulgētia generali vel spētia
ali cuiuscumqz tenoris existant per quā pfectibus nō expressam vel
totaliter non insertā effectā earum et concessam eis iurisdictionis
executio impediti posset quōdoliber vel differri et de qua cuiuscumqz
toto tenore habenda sit in nr̄is līis mentio spētialis **N**os em̄ ex
nūc illa et quecumqz alia q in futurū p nos vel sedē aplica quomo-
dolibet cōcedi statui decerni vel ordinari cōtigerit cōtra **A**lemē-
tis et **E**ugenij aliorūqz pdecessorū predictorū: et presentiū karuz
huiusmōi tenorem necnō secus sup his aquoqua quavis auctorī
cate scienter vel ignorantē attemptari contigerit irrita et inania
nulliusqz roboris vel momēti esse decernimus **E**t qd difficile foret
presentes līas ad singulas prouincias origenaliter destinare vo-
lamus et dicta aucte decernim⁹ q transumpt⁹ earū manu notarij
publici et curie causarū camere aplice aut alicui⁹ episcopalis vel
archiepiscopalis sigillo munitis ea prossus in iudicio et extra ubiqz
exhibita vel ostensa fuerint fides adhibeatur acsi originales lit-
tere forent exhibite vel ostense **M**ulli ergo omnino hominū liceat
hanc paginā nr̄oy approbationis p̄stitutiōis ordinationis statuti
decreti concessionis indulti voluntatis applicatiōis inhibitiōis ex-
tensionis solidationis mādati et derogationis infringere vel etiā
ausu temerario p̄trare **S**i qd aut hoc attemp̄are p̄slipserit indiga-
nationē oīpotētis dei et bōy Petri et pauli ap̄lorū ei⁹ se nouerit
incursum **V**atum rome apud sanctū Petru **A**nno incarnationis
dñice **M**illesimoquadrungentelimo septuagesimoquarto . p̄dicie
Kalendas septemb̄is pontificatus nostri **A**nno quarto.

De trāsum-
p̄tis qb̄ fides
adhibeatur.

Dicitus episcopus seruus seruo

rum dei **A**d perpetuam rei memoriam **D**um fructus vberes qd
sacri ordinis fratrum minorum professores circa propagationem
religionis et fidei in agro militaris ecclie p incremēta tpoū mag-
nis laborib⁹ crebris vigilijs et indefesso aio pduxerūt hactenus
pducunt ac in futurū producturos esse spe firma confidimus;
diligenter attendimus dignum censemus et congruum vt in his
que illorum prop̄speritates et comoda concernere possent eos be-
nignis fauoribus psequamur. **D**uduz siquidē felicis recordatiōis

Martinus papa quartus predecessor noster cupiebat honesta scholasticis
in ecclesia quibus dicti ordinis pura obseruantia in suo vigore seruitur
et ut fratres eiusdem ordinis exclusis quibuslibet sollicitudinibus
liberius et quietius dominis vacaret obsequijs ac offerentibus
et donantibus aut in ultima voluntate relinquentibus dicto ordinis seu
illius fratribus aliquod propter deum pia intentio non fraudaret Romana
quoque ecclasia ad quam oim rerum mobilium et immobilium quibus fratres
ipsi ut possunt ius proprietas et dominium nullo medio pertinet. et ad
quam fratres ipsi quoties necessitas inguebat vel utilitas persuade
bat recurrere soliti erant a cura et sollicitudine prudendi eorundem
fratrum necessitatibus relenaretur: necno heretici et executores piaz
voluntatus defunctorum et negligentibus obuiarentur. ipsorum fratres secundum
modos permisso et licito: reliqui sibi elemosinas gaudere valerentur
per quicquid suas lias applica auctoritate et de potentia plenitudine
voluntur: statuit et decreuit quod speciales personae per generalem ac puntiales
les ministros ac custodes dicti ordinis noiam in permisso admis-
sionem legitimam: generali et libera dicta auctoritate gererentur
et veri legitimam administratores: iconomi: sindici et actores
essent: ac res ipsas et eorum pecunias: predictas elemosinas noim ipsius
romane ecclie recipient: et in ipsis summis utilitatem prout eis liceret
ex regula vel eius declaratione sicut et quoniam ab eisdem generali et aliquo
ex puntialibus ministris custodibus in puntia vel custodia sibi de-
creta vel ab eisdem fratribus de ipsis generalis vel puntialis ministri
ac custodis assensu forent requisiti convertere possent et deberent cum
plena generali et libera potestate petendi: exigendi: recipiendi: alienandi:
transfigendi: pacificandi: pacificandi: cōpromitti: enunciandi
refutandi: quietatione faciendi: cōpandi: agendi: defendendi: ac in
animam eorum de calunnia et de veritate dicenda irādi et cum libris altera-
tius generis irramentū persistandi cum illis et contra illos quibusmodi
res mobiles et imobiles aut pecunias eorum vel reliquias elemosinas fratri-
bus in testamētū occupare vel violenter auferre: sine contra volū-
tate fratrum quilibet detineret. Et genitiliter in oībus causis pro rebus
et locis huiusmodi ad ipsam romanam eccliam spectantibus ipsis fratrum
vsi processus: necno pro immunitatibus libertatibus: iuribus privilegiis
et indulgentiis eorum sine cuiuslibet dationis aut cautionis onere praesata
auctoritate in iudicio et extra plena generali et libera potestate ha-
berent. Concessit quoque eisdem genitili et puntialibus ministris necno
custodibus plena genitale et libera potestas personas huiusmodi quoniam esse
de dicto ordine pro singulorū locoruū indigētia noiam et personas eas-
dem ac eorum quamlibet renocandi et eorum loco alias subrogandi vel
noiam: per supradictū modū noiamationis quoties opportunus foret

qui eandē in p̄dictis vel silēz haberēt p̄tātē. Et deinde pie memo-
rie Martin⁹ papa quīt⁹ et p̄decessor n̄i per alias līas suas p̄cessit
p̄fato ḡnali donec aliud q̄ sedē apl̄icā foret ordinatū facultatē cō-
cedendi p̄curatorib⁹ domoz et locoz dicti ordinis pro ip̄e exiſtē-
tibus ut possessiones et bona quecunq̄ mobilia et immobilia ac
annos p̄uentus hacten⁹ p̄fato ordinis et ei⁹ cōnētib⁹ relicta: et in
postea relinquēda: aut alijs noib⁹ acquisita vice et noīe romane
ecclesie recipere: tenere et possidere: ac ip̄oz fruct⁹ reddit⁹ et p̄nēt⁹
petere exigere et p̄cipere: ipsosqz in cōmodū et utilitatē ip̄oz fratrū
conuentui et locoz eorundē et alias in v̄sus eius q̄bus relicta et
deputata foret dūtata: et de ip̄oz fīrm cōsilio requisitione et assensu
cōuertere et exponere possent et deberēt prout in singulis dictorū
p̄decessorū līis hmōi pleni⁹ cōrūnet. Cū aut̄ sicut exhibita nob̄ in-
sup̄ pro pte dilecti filij zaneti de v̄tino dicti ordinis ḡnalis ministri
et theologie p̄fessoris petitio cōtinebat nosqz etiā dū in minorib⁹
constituti ipsi⁹ ordinis generalis mīstri fungere in offitio expe-
rientia cōprobantim⁹ dicti ordinis fr̄es dño benedicēte pullulan-
t̄: q̄ ppter eoz multiplicationē frigescēte nōnumq̄ erga eos in
nonnullis mundi partibus fidelū charitate ex incerta mēdicitate
et minne elemosinis se sustētare: et illis q̄ sacre theologie studijs
ut eoz ingenia rore sapientie illustrata in cultos ad fertiles ac⁹ di-
rigere possent opera p̄bent neccāris mīstrare structuras ac edifi-
cia domoz dicti ordinis p̄seruare nō possūt illaqz plurimū ad rūs-
nam tendere dinoscant et a nonnullis reuocet in dubiū: an persone
p̄osdē ḡnale et p̄uintiales mīstros ac custodes iuxta līas p̄fati
Martini quarti p̄decessorū n̄i p̄ tpe noīate hereditates in quib⁹
dom⁹ seu fr̄es dicti ordinis aut domoz eorundē eccl̄ie v̄l capelle aut
picture seu fabrice instituit vel substatuit: et q̄ ad eos si capa-
ces forent alias denouerent petere cōseq̄ et habere possint nomine
p̄fate romane eccl̄ie et bona hereditatis eorundē vēdere: et in v̄s⁹
licitos eorundē fīrm cōuertere valeat iuxta p̄dictarū līaz otineria
fueritqz ppterā p̄o parte dicti zaneti de v̄tino nob̄ hūiliter sup-
plicatu ut volūtātē: statutū: decretū et cōcessiones ac q̄scūqz alias
līas a sede apl̄ica circa p̄missa dicto ordinis p̄cessas ac in illis cō-
tentā dicta p̄decessorū pro illoz substatēta firmiori n̄re approba-
tionis munimē roborare ac alias p̄dictorū fīrm neccitatib⁹ op̄-
portune p̄uidere de benignitate apl̄ica dignaremur. Mos igit⁹ p̄-
fati ordinis q̄ oīm conditor gratissim⁹ est. et pie deuotioni fidelū
accept⁹. ut illius p̄sonaz quaz p̄dicationib⁹ verbi: et enangelice
veritatis sacrorūqz eloquioz explanatione cōsilijs et charitatibus
admonitionib⁹ fidèles ip̄i circa aiaz suaz salutē magna cōmoda
consequuntur statū p̄spez et felicē intēnsis desiderijs affectantes

necnō pias decedentū: quoz ampli⁹ nō redit arbitriū voluntates
executioni mādari. Et ex eis que diuine xpiciationis intutu pia
largitione fideliz concedunt structuras et edificia domoz dicti
ordinis ac studiū sacre theologie in ordine pdicto manu teneri: et
eisdē ordinis p̄fessorib⁹ hmoī studio vacare volentib⁹ ut id cō-
mode facere possint subueniri: cristiane reipublice pmaxime vtile
ac necessariū fore: ac inter summe meritoria ac deo fore grata opa
non immerito cōmiserari posse et debere putari hmoī supplicatio-
nibus inclinati pdictas et quoruūcunqz alioz Romanoz pontifi-
cum: etiā pdecessorū nrōrū et p̄sertim recolendē memorie Euge-
nij pape quarti circa pmissa dicto ordinis similiter concessas līas
aplicas et in eis contenta dicta auctoritate aplica et ex certe scia
ac de plenitudine p̄tatis supradicte p̄sentium tenore approbamus
ac robur ppetne firmitatis obtinere et obseruari deber e decerni:
et nihiloi⁹ volū: ac eisdē auctoritate: scientia et p̄tati plenitudine
statuim⁹ et ordinam⁹ q̄ de cetero ppetuis futuris tpb⁹ institutio-
nes substitutiōes: relicta: legata: donationes inter viros et causa
mortis alieqz pie ⁊ nō pie dispositiones quecūqz quocūqz nomine
nuncupent: tā supplices et pure q̄ cōditionales et modales frēs
et domos dicti ordinis iparūqz domoz: ecclias capellas: pictu-
ras et fabricā seu illoz cōmodi et fauorē q̄uodolibz cōcernentes
hacten⁹: facte: et in posterz ppetuis futuris tpb⁹ faciente: etiā si
in tpe institutionū: substitutionū: relictorū fidei cōmissorū: legatorū
donationū altiarūqz dispositionū hmoī frēs ipsi in quoz fauorem
emanarēt nondū ordinē pdictū ingressi forent eisdē Romane ec-
clesie et de illa ordini et fratrib⁹ ac loci eorundē facte eē intelligā-
tur et eūdez plenariū soriant effectū quē sortirent si noiatum et ex
preste p̄fate romane ecclie et de illa ac in ei⁹ fauorē facte forent ne
possint p̄textu in capacitatē eorundē fr̄m quouis mō de inualidis-
tate notari hereditates v̄o que eisdē fratrib⁹ si in sectō forent ab
intestato p̄ferent p̄fate romane ecclie q̄ ipsoz fratrū locū quo ad
hoc teneat deferant: ipa quoqz romana ecclia quo ad hereditates
et bona q̄ ordinē ipm ingrediētes sub cōditione mortis eoz sine
filijs restituere grauatisut filiorū locū teneat sicut tenet monaste-
ria xpriū habentia in communī: si tales grauati illi ingressi forent
Adqz eadē romana ecclia: et pro ea illi⁹ syndici iuxta līarū pdic-
tarū Martini quarti pdecessoris nr̄i p̄fati tenore pro tpe noiatū
in substitution. b⁹ relictis legatō donationib⁹ alijsqz pijs et nō pijs
dispositiōib⁹ pdictis: necnō ex illis q̄ ab instato p̄fessoribus dicti
ordinis si capaces forent deferentur hereditarib⁹ et bonis q̄ ingre-
dientes ordinē ipsū sub conditiōe mortis eoz sine alijs restituere
grauati sunt id totū petere cōsequi et habere possint ac si institu-

tates
ut pia
dicti
meri: et
id cō
e vtile
ta ope
cicatio
Pontiss
Euge
s lias
te scia
amus
erni:
itudie
titutio
caula
nomie
frēs
pictu
entes
etiaz si
gator
porem
ne ec
elliga
netex
ent ne
alid
ent ab
uo ad
tates
p sine
naste
forent
pdic
noiat
ō pūs
dicti
ingre
tuer
stus

tiones: substitutiōes relieta: legata: donatiōes alieqz dispositiōes
bmōi in ipsius romane ecclie utilitatē noiatum emanassent vel
emanarent ipseqz ab intestato hereditates ipsi romane ecclie sine
ipsius fisco delate forent. et qd retineret filij talium de restituēdo sub
conditione mortis sine filijs graviatorz nō extarent habeant quoqz
syndici presati circa pmissa parem: quā idēz **Martinus quartus**
predecessor eos habet voluit circa in eisdē litteris suis contētam
facultatēz **Volum⁹** tamē q bona que eos noie eiusdē romane ec
clesie premissaz et pñtium lñrū tenore vigore consequi cōtigerit
intra earundē tenorē alienare: et in usus licitos eorundē fr̄m et p
sertim in fabrīca et restaurationē structurarū et edificiorz domoz
fratrū eorundē necnō manutentione studiū sacre theologie et stu
dentū in illa sustentatione cōuertere debeat et teneant de consilio
et assensu fratrū et capituli cōuentus vel loci cui tali reicta et le
gata sunt auctoritate dicti generalis vel ministrī p̄uincialis etiāz
accedēte **Mon** obstantib⁹ constitutionib⁹ et ordinationib⁹ aplīcē
ac dicti ordinis regularib⁹ institutis et illoz declarationib⁹ necnō
iuramento confirmatiōe aplīca vñ quavis alia firmitate roboratē
statut⁹ p̄uetudinib⁹: ceterisqz contrarijs quibuscūqz **Nulli ergo**
omnino hominū liceat hanc paginā nře approbationis decreti:
Volutatis: statuti et ordinationis infringere: vel ei ausu temera
rio cōtraire **Si quis aut hoc attemp̄are presūpserit: indignationez**
omnipotētis dei: et b̄toz Petri et Pauli apostoloroz eius se noue
rit incurſurū **Datum** rome apud sanctū Petru **Anno** incarnationis dñice **Villesimo quadragesimo septuagesimo primo.** **Pri**
die Kalendas Martij Pontificat⁹ nostri Anno primo.

In dei nomine amen. **Hec est copia cuiusdam bulle**
papalis reperte in archino ecclie sancti Francisci de Assisi facte
more romane curie et cū cordulis campane et cum plumbo pen
dente in quo sūt duo capita videlicet sancti Petri et sancti Pauli
h̄is oppositis vicz sanct⁹ Petrus sanct⁹ Paul⁹ et circū circa sunt
q̄plura pūcta. **Et ab alio latere dicti plūbi sunt infrascripte littere**
Clemens papa quartus et circū circa sūliter sunt puncta: non vi
ciate: nō cancellate. **Sed prois⁹ omni defectu et suspitione carētes**
Quiusquidem bulle tenor talis est videlicet.

Clemens episcop⁹ seruus seruorū dei. Dilectis filijs
mḡo et fr̄ib⁹ ordinis pdicatoroz necnō mīstro generali ordis fr̄m
minoz salutē et aplīcas bñdictionē **Obtenu diuini nois cui⁹ cul**
tui sub sacre v̄re religiōis obseruātia studetē mēte denotissima de
fuit v̄r̄ libēter annui⁹ et petiōes v̄ras in his q̄ digne depos
cīti fauorabiliter exaudim⁹ **Ex pte siqdē v̄ra fuit p̄positū corā nob**

Quod nō nulli plati clerici et laici in diuersis mudi p̄tib⁹ p̄stinenti
asserentes vos mudo fore mortuos nec valētes p̄p̄iu possidere
vos occasione hmoi a q̄buslibet successioib⁹ excludere moluntur.
Quare pro pte v̄ra fait nov̄ hūiliter postulatū vt ne cōtingat vos
pter hmoi p̄sūptionē talū apud incurrire nocimētū congruū
remedū adhibere paterna diligentia curaremus **M**os itaqz v̄us
peticionib⁹ benign⁹ attendentis auctoritate aplīca declaramus
Quod vos in t̄p̄alib⁹ bonis in quib⁹ succederet in seculo existē
tes licite possit succedere et bonoz ipsoz possessionē app̄hendere
ac vendere libere bona ipsa eorūqz p̄ciū in vultate vestrā cōver
tere p̄t vobis mei⁹ videbit̄ expedire **V**niversas aut̄ interdicti
suspensionis et excommunicatiois sētentias quas cōtra p̄sentis de
clarationis tenore per quēcūqz ferri cōtigerit decernim⁹ irritas et
inanis **N**ulli ergo oīno hoīm liceat hanc paginā n̄e declaratiois
ac p̄stitutionis infringere vel ei ausu temerario contraire **S**i quis
aut̄ hoc attemp̄are p̄sūperit indiguationē oīpotētis dei et beator̄
Petri et Pauli ap̄loz ei⁹ se nouerit incursuz **D**atus perusij scđo
idus. Februarij. pontificatus nostri Anno primo.

Sup̄ascriptā copiā ego **J**ohannes leo de marcellinis de miliana
public⁹ imperiali auctoritate notarius fideliter exeraci a quodam
trāsūpto cōcesso p̄ venerabiles religiosus cōuentui fratrū mino
rum de securia prout inueni et hic me subsignauī cū signeto meo
manuali in talib⁹ cōsueto in testimoniu oīm p̄missoz.

In nomīne domini amen

Nouerunt vniuersi et singuli p̄tēs līas sine p̄p̄is publicū trāsūp
tum instrumētū inspecturi: visuri lecturi: pariter et audituri. **Q**d
nos iohanes prior decretor doctor **B**asilice beate marie maio
ris de v̄rbe canonic⁹ sc̄issimi dñi n̄i pape **A**ppellan⁹ ipsiusqz et
ei⁹ **C**amerarij necnō curie causaz camere aplīce generalis auditor
et ad venerādi fratr̄ **P**athei de nouaria ordinis fratrū mīoz de
obseruatia et toci⁹ ipsi⁹ ordinis familie cismōtane pc̄uratoris et
p̄missarij instantiā et requisitionē oēs et singulos sua cōmūniter
v̄l' diuisim interesse purates eorūqz pc̄ratores si qui tunc erant
in romana curia pro eisdē ad videndū et audiendum līas sanctis
simi in xp̄o patris et dñi n̄i dñi **S**ixti diuina puidētia pape: iiii.
infrascriptas trāslumi et exemplari et in publicā trāsumpti formaz
redigi mādari nr̄amqz ordinariā auctoritatē p̄ nos vt moris ē in
terponi vel dicendū et causaz siqz habebat ronabile quare p̄missa
sieri minime debebat allegari p̄ edictū publicū in valuis sc̄i celi

de dicta vrbe propter feriales generales iam dictas ut moris est
affixū citari mandauim⁹. et feci⁹ ad certū pemptorū terminū cō-
pendiū videlicet ad diē et horā infrascriptis. Quib⁹ aduenien-
dis cōparuit corā nobis in iudicio p̄fatus frater Mathewus p̄cu-
rator et cōmissarius et līas apostolica s eiusdē dñi nři Pape vera
bulla plūbea cuz filis sericeis rubei crocei⁹ coloris ut moris est
bullatas sanas et integras p̄ eū corā nob̄ p̄ntatas transumi et exē-
plari ac in publicā formā redigi per nos instanter postulauit T̄e-
nor vero litterarum p̄dictarum sequitur et est talis.

Hixtus episcopys seruus seruorum dei **A**d perpetuā
rei memoriam Sacri predictor⁹ et minorū fratru⁹ ordines instar
duoꝝ p̄morā fluminū a celestiū voluptatiū et amenitatiū paradise
egrediendo sacro sancte vniuersalis ecclie terrā ne mūdanoy cuā
puditatiū et vero calore arescat p̄clare doctrine v̄tuosorūq⁹ operū
ac multipliciū meritoꝝ imbribus irrigantes magis ac magis illa
indies fructuosa. **D**ij sunt duo seraphin qui in sublime cōtempla-
tionis et seraphici amoris alis elevati a terrenisq⁹ reb⁹ abstracti
assiduo diuinaz laudū clamore et immensoꝝ bñficioꝝ hūano ge-
neri a sumo opifice deo exhibitor⁹ declaratiōe seruētissimis p̄di-
cationib⁹ pplos instruēdo et ad celeste iter dirigēdo insisteres mul-
tipliata talēta eis credita dño deo mō de segetis aiaꝝ sc̄e redemp-
tori nři biesu xp̄i p̄ciosi sanguinis effusione redēptor⁹ copiosos in
horrea sc̄e ecclie manipulos referunt. **D**ij sunt due tūbe p̄ q̄s dñs p̄-
cepit ad pabulū sacri euāgelij popl'm vniuersū assiduis p̄dicatio-
nibus aduocare. et in oēz terrā exitet son⁹ eoz et redderēt sibi po-
puluz acceptabilē et bonoz operuz sectatoꝝ. **A**d p̄dictor⁹ igitur
p̄dicatoriū et minorū fratru⁹ ordines: quos eoz amplissimis meritis
et vberrimis fructib⁹ quos in dei ecclia cōtinue afferūt p̄ ceteris
paterna charitate diligim⁹ nře p̄sideratiōis intuitū dirigētes: illa
eis libēter cōcedim⁹ q̄ in eis optate quieti⁹ fructū inducāt et statū
eoz faciat pacificū et tranquillū. **H**udū siq̄dez vt ordinū eorundē
p̄fessoroz statui et quieti consulerem⁹ motu p̄prio nōnullas līarum
dinerorū romanorū pontificū p̄decessorū nōrōm dictis ordinib⁹
cōcessas. et in illis p̄tenta approbanim⁹. et quo ad aliqua declara-
tūm⁹ ap̄liaum⁹ et extēdūm⁹ ac nōnulla eis de novo cōcessim⁹ pue-
in dinēris nostris līis desup consecris plen⁹ contineat. **C**ū autem
sicut postmodū accepimus per huiusmodi ampliationes declara-
tiones extensiones et concessiones adhuc totali eo:undē ordinuz
et illoꝝ professorum quieti plene ut expedit non consulatur asse-
ratur. Non nullis per easdez līas oēs grās spirituales et tēporales

dictis ordinibus et eoz domib⁹ fratrib⁹ predecessorib⁹ nostris
concessas approbatas non fore. Nos attenta meditatiōe pensa-
tes q̄tum utilitas ad exaltationē xpiane fidei et euangelice ves-
titatis ordinū pdicatoꝝ pſſores hactenus attollere et affere va-
leant adiuuante dño in futurū ac ppter ea volentes ut tenemur
ezz tranquillitati vberius pvidere Motu ſimilinō ad ipſorum
fratruꝝ et ſororū aut alterius p:o eis nobis ſuper hoc oblate pe-
titionis instantiā ſed de noſtra mera liberalitate et ex certa nra ſcīa
quascunqz litteras et grās ſpirituales et tpales conſeffiones ut
indulgentias ac peccatoꝝ remiſſiones in genere vel in ſpecie fra-
tribus et ſororibus pdicatoꝝ et minorū ordinū et domorū
eorundez necnon vilitantibus eorū ecclēſias et capellas et orato-
ria confeſſias quaruz tenorem ac ſi de verbo ad verbum pñtib⁹
inſererenē haberi volim⁹ p expreſſo pñtib⁹ tenore approbam⁹ et
robur firmitatis perpetue obtinere debere decernim⁹ Proqz poti-
ori cautela aplīca auctoritate de nouo iuxta līaruz deſup confeſſiaz
continentiā et tenorē concedim⁹ et largimur Et vt ecclē dom⁹ et
oratoria pdicatoꝝ et minorū ordinū pdicatoꝝ p vniuersum orbem
conſtructe et edificate et que pſtrui et edificari cōtingat in futurū
cōgrua deuotione a xpifidelib⁹ vilitentur ac q̄ impffecte ſūt pſciſ-
antur et ad cōplementū deducant ac cōplete conſeruent et manu-
teneantur necnō paramētis et alijs ad diuinū cultū neccārijs de-
bite orent Iſpīqz criftidileſ ad dictas ecclēſias eo libenti⁹ con-
fluant et ad pñmilla man⁹ prompt⁹ porrigat adiutrices q̄ ex hoc
ibidē dono celeſtis grē cōſpexerint ſe reſectos de oipotētis dei mi-
ſericordia ac brōꝝ Petri et Pauli aptoꝝ ei⁹ auctoritate confiſi:
vniuersis et ſingulis criftidileb⁹ vtriusqz ſex⁹ vere penitentib⁹
et confeſſis qui ecclēſias et oratoria domorū fratruꝝ pdicatoꝝ in ſin-
gulis sancti Dōminici et sancti Francisci centū annos et totidem
quadrigenās et in ſan. Pe. mar. Thome de aquino Vincen. et ſcē
Katherine de ſenis. ac ſcōꝝ Anthonij de padua et Lodowici epi:
Bernhardini et sancte Clare et btē Elizabet ſeſtiuitatū diebus: a
pñmis vespis et q̄ totam diē ipaz ſeſtiuitatū quinquaginta annos
et totidē quadragenās denote viſitauerint annuatim et man⁹ ad
pñmilla aut eorū aliqua porrexpert adiutrices de iniunctis penite-
cīis eis misericorditer relaxam⁹ pñtib⁹ ppetuis futuriſ ſpib⁹
valituriſ Et vi pñdicatorū predicatorū et minorū ordinū ffes tanto
feruentius diuinis beneplacitis iuſtant qñato maiorib⁹ ſe viſe-
runt ſpūalib⁹ gratijs fore munitos oīb⁹ et ſingulis pdicatoꝝ et mi-
norū ordinū pdicatoꝝ pſſoribus qui nūc et p tpe ppetuo erūt
ut cōfessori pdoneus eorundē ordinē quē quilib⁹ pro ſe de ſuī ſupe

Nota

Pudicētū

Confessor

rioris licentia dixerit eligendū eorundē cōfessione diligenter au-
ditā procōmissis per eos excessib⁹ et peccatis semel in vita in for-
ma confessionalis per nos edita In mortis vero articulo plenari⁹
absolutionē et peccator⁹ hīdi remissionē impendere valeat: etiā
si ante facta eorundē ordinū professionē eos decedere continget
Quilibus motu scientia et auctoritate indulgemus facultatez a
predecessoribus nostris concessā mḡo generali et priorib⁹ p̄n
tialibus et cōuentualib⁹ ac eoz p̄dicatorū et generali ac prouincia
libus ministris ac eorū vicarijs necnon custodibus minorū or-
dinum p̄dicator⁹ super absolutione fratrū eorundem ordinum
suorum et dispensatione cū eisdem in quibusq; casibus p̄terq;
illis pro quibus essent ad sedē apliā mittendi et per nos appro-
batam cuius declaratione casuū pro quibus mittendi sūt p̄stringē-
tes volumus q̄ magister et minister generales presati et eoru vi-
carij et illi quib⁹ ipse magister et minister generales pro tempore
dixerint cōmittendū dūtaxat et non alijs facultate predicta de ce-
tero vti possint illa omnibus alijs penitus adimētes Et ne prop-
er monasteria monialium seu sororū sub cura et institutis ordinis
predicti fratrū p̄dicatorū et sancte Clare seu sc̄i Damiani or-
dinū sub eiusdē fratrū minorū ordinis cura degentia sancti Domini
nici. et sancti Francisci de penitentia nūccupatorū ordinū vtriusq;
sexnis personas cōtingat eorundē fratrū quietē turbari motu scia
et auctoritate p̄dicti statuumus q̄ hīoi monasteria et loca eo-
rumq; abbatissē et priorissē procuratores syndici oblati. et vtriusq;
tercij ordinis p̄dicte de penitentia nūccupate p̄sonē predicte eisdē
privilegijs immunitatib⁹ gratijs fāriob⁹ cōcessionib⁹ facultatib⁹ et
indulsi spiritualib⁹ et t̄paliib⁹ predictis et fratrū p̄dicator⁹ et
minorū ordinibus et illorum p̄fessorib⁹ domib⁹ et locis ac
procuratoribus et syndicis oblatis et cōuersis seu alijs quolibet
q̄ predecessores nostros aut nos hactenus concessis et in posteri
concedendis quauis auctoritate quatenus earum sexui et statui
non cōtradicant libere et licite vti possint et debeant in omnibus
et per omnia proslis et sine vlla differētia ac si eisdē monasterijs
locis et personis abbatissis syndicis procuratoribus oblatis et cō-
uersis sororum et monialium eorundem ac personis vtriusq; sex-
de penitentia huiusmodi nominatim concesse forent et conceder-
rentur expresse. propterea quia vt intelleximus exortis nonnunq;
controversijs inter locorum ordinarios eoruq; vicarios seu offi-
ciales et curatos et fratres predictorum ordinum varijs occasio-
nibus locorum ordinarij eorumq; vicarij seu officiales et curati

de p̄ta zala
prioris
syndici
oblati
verbi

predicti ne cristifideles fratribus ipsis pias ecclias erogare p̄su-
mant suadere et etiam sub censuris inhibere ac erogantes excoī-
catoꝝ fore predicare seu predicari facere leu p̄nunciare p̄sumunt
Locoꝝ ordinariis eorūq; vicariis seu officiālibꝝ et curatis p̄dicti
ac etiā alijs quibuscūq; dicta auctoritate mandam⁹ vt ab hmōi
p̄suasionibꝝ inhibitionibꝝ et mandatis de cetero proſ⁹ et omnino
abſtineat Decernētes inhibitionibꝝ ipsas et mādata null⁹ exiſtere
firmitatis. et illis contra venientes censuris hmōi minime ligari
ac eosdē p̄suadentes et inhibentes mandatoꝝ nostro hmōi obte-
perare nō curantes niſi penituerint. et persuasiones et inhibitiones
ac p̄dicta renocanterint infra tridui postq; defup requisiti fuerint
eoipso ordinarios interdictū ingressus ecclie ac suspensiones a re-
giumine et administratiōe suaz ecclesiarū alios vero inferiores ab
eis excommunicatiōis sententiā incurrere **A**ū aut nōnulli ad ordines
predictos p̄dicatoꝝ et minorꝝ spetiale gerētes deuotionis effectū
eorū cadauera cū habitu fratruꝝ p̄dicatoꝝ vel minorū seu fratrum
vel sororum de penitentia vtriusq; ordinis p̄dicatoꝝ sepeliri mā-
dent et per sepe anteq; moriant habitu hmōi per priorem domus
ordinis p̄dicatorum aut guardianum domus ordinis minorꝝ loci
in quo tales decedere cōtinget vel p̄ superiorē platiū ipsoꝝ ordinū
et domorū seu priorat⁹ et guardianie. vel illi cui duxerit cōmittē-
dum dūtaxat et non per aliū quāvis auctoritate vel platione fun-
gentē exhiberi debere qui predictū habitu recipiētibꝝ declarare te-
neant apud eoz ordinū ecclias debere sepeliri in eoz obitu quoꝝ
habitum suscipiant et ilorū sic indutorū cadauera sic discoperta
nullo palio vel tegumēto super imposito cum habitu hmōi ad se-
pulturā deferri posse ordinariorū etiā sub censuris prohibitiōe
et ordinatione locorū qualibet in contrariū edita non obstante q̄o
quo ad hoc modificam⁹ **E**t ne exhabilitationis ad vnu vel plura
beneficia ecclesiastica in titulum vel commendam obtinendaz cum
facultate. et interim donec illa assequantur pro capellanis aliorū
in beneficiis ecclesiasticis deseruire. **E**t q̄ etiam postq; beneficia
huiusmodi assecuti fuerint in dominibꝝ dicti ordinis residere cas-
meras habere in illis et in generalibus atq; provincialibus capi-
tulis fratrum eorundem p̄dicatorum et minorum ordinū vocē
actiū et passiū habere ac p̄nilegiis fauoribꝝ gratiis et indultis cō-
cessis ipoz ordinū p̄fessoribꝝ gaudere possint p̄fat⁹ ordinibꝝ et il-
lorū p̄fessoribꝝ grauamē inferatur eisdem motu et auctoritate des-
cernim⁹ huiusmodi concessas et quas eis concedi contigerit ha-
bilitationis litteras intelligi et interpretari debere ut fratres ipſi
quibus littere huiusmodi concessae sunt et concederent in posterz
quodocūq; per sedem p̄dicatam postq; aliqd benefitium adepti

suersint pacifice aut p capellantis in aliquibus ecclias ceperint deser
uire concessionibus pdictis prout vocē actiā et passiā residen
tiaz in domibus dictorū ordinū ac retentionē dictarū domorū came
rarū et alia q̄ ordinum pfatorū sūt cōcernētia de dictorū ordinum
pfatorū psensu dūtaxat gaudere possint et nō aliaz nec alio modo
Idem statuentes de pmoē ad cathedralēs etiā titulares appellā
tas ecclias et alias dignitates ecclasticas. Ceterū vt dictorum
ordinū pfessores qui inquisidores heretice prauitatis p tpe in di
uersis mundi partibus deputant tanto diligētius eoz officia stu
deant exercere ac ab illicitis et eis phibitibz abstinere quāto cog
nouerint posse eoz errores facilius corrigi et puniri. Quod mgr
pdicatorū et minister minorū ordinū pdicatorū generales pfari nūc
et pro tpe existentes gesta pro tpe p ipsos inquisidores suoz ordi
num respectuē examinare; et querelas contra illos ppositas au
dire ac sup illis quantū eis iustū et equū videbit statuere et ordi
nare; et si in aliquo eos delinquisse innenerint illos iuxta excessu
exigentia etiā per eoz ab officio amotionē ac alias corrigere et pu
nire dictosqz inquisidores hm q̄ equū et iustū aut neccāriuz vide
bitur non tm in vna eadez diocesi multiplicare libere ac licite va
leant. Et pdicatorū in minorū et econtra minorū ordinū pdicatorū
inquisidores in pdicatorū ordinū hmōi pfessores quoscunqz officio
inquisitionis huiusmoi fungi illudqz exercere nullatenus possint
absqz sedis aptice licentia spciali de pntibus līis specificā et ex
pressam faciente mentionē. Postremo q̄ pdicatorū et minorū fra
trum pdicatorū ordinū pfessores pro fidei catholice dilatatiōe in
cremēto et defensione continue indefesse laborant et eorū exēplari
vita predictatiōibz vbi dei audientia; et confessionū sana doctrina
assidua sacrarū līarū instructione; et deuota diuinoz officiorum
celebratiōe hereticorū extirpatione alijsqz innueris pjs opatiōibz
p ceteris ordinū mendicantū pfessoribz fructus in ecclia dei
lalutaris copiosius attulerint. hactenus et cōtinue afferre nō ces
sant atqz allaturos in futurū deo xpicio spe firma tenem⁹ et xp̄ter
ea cōuenit vt ip̄i p ceteris ampliores fauores et grāz progati
nas a pñata sede recipiat et reportet aliorūqz ordinū mendicantū
indulcē et pñilegys apud sedē pñata gaudeat ne illis inferiores eē
videant oēs et singulas grās cōcessiōes et pctorū remissiōes im
munitates exemptiones facultates pñilegia et indulta spñalia et
tpñalia qualiacūqz sūt heremitarū sancti Augustini et carmelitarū
et seruorū beate marie fr̄m ordinibz et illorū ecclesijs oratorū et
domibz prioribus fr̄ibus et sororibus cōversis oblati et virtusqz
sex psonis de penitētia nūcupati a pdecessoribus nr̄is romanis

Remittit
de mēlita
Cronaca

trij or uo

Pontificibus predictis a nobis aut alijs auctoritatibus habentibus q̄
omnia ac si nominatim exprimerentur haberi hic volumus p̄ sus
sufficienter expressis coniunctum vel diuisum in genere vñ in cōmuni
concessa eisdē et eoz cuilibet p̄dicatorꝝ et minorū fratrū ordinibꝫ
domibꝫ ecclesijs gñali mḡo ministro p̄oribꝫ et m̄istris p̄uiciabꝫ
conuentualibus prioribus guardianis sacerdotibꝫ oblatis conuersis
et vtriusqꝫ sex^o tertii ordinis seu de penitentia nūcupatis et alijs
eorundem ordinū p̄sonis de nono concedimꝫ et in eis locū habere
volumus ac si eis deꝫ noīatim directe expresse cōcessa fuissent mā
dantes et motu et scientia et auctoritate p̄dictis ut dū p̄uilegioꝝ
indulgentiarū prerogativarum cōcessiōnū exemptionū immunita-
tum facultatū et indultoꝝ dictoꝝ fratrū heremitarū sancti Augu-
stini carmelitarū et seruoꝝ sancte marie originales litteres seu trā-
sumpta autētica ex illis prout in fauoreꝝ eccliarū domozū et fratrū
p̄dictoꝝ p̄dicatorꝝ et minorū ordinum addiccerent vel exhibe-
rentur eadē fides in dubio exhibeant in iudicio q̄ extra iudicium
et alijs locis quibus opus fuerit ac si pro et in fauorem dictorum
ordinum ecclesiārum domozū et fratrū p̄dicotorum et mi-
niorū a sede apl̄ica emanassent ac eis et cuilibz ipsoꝝ fuissent im-
mediate concesse inhibētes districtus ipsoꝝ locoꝝ ordinariis sub
interdicti ingressus ecclie et suspēsionis a regimine et administra-
tione suarū eccliarū et prochialium eccliarū rectoribus et alijs
quibuscumqꝫ sub excommunicationis late sententie et priuationis
earundez eccliarū parochialū et oīm aliorū beneficiorum ecclie-
asticorū q̄ obtinent necnō inhabilitationis ad illa et alia in posterū
obtinēda penis eoipso qui cōtra fecerint incurrendis ne personis
quibuslibet ecclasticis vel secularibꝫ in genere vel in specie di-
recte vel indirecte aliquid inhibeant precipiant ordinent vel sta-
tuāt q̄ min⁹ ordines p̄dicti illoꝝ dom⁹ et p̄fessores p̄dictis gñis
eis p̄cessit libē vti possint nō obstatibꝫ quibuscumqꝫ apl̄icē suspēsionibꝫ
renocatiōibꝫ et restrictiōibꝫ ac in p̄uiciabꝫ et synodalibꝫ cōculis
editis gñalibꝫ vñ sp̄cialibꝫ p̄stitutionibꝫ necnō parientis et aliorū
locorū generaliꝫ studiorū vniuersitatibus et curie vice gerentie
Auionis et quibusvis ordinariis platis et p̄sonis concessis cōce-
dendis litteris ac p̄uilegiis ac per illos deputatis in eis cōserua-
toribꝫ p̄uilegiorū hm̄i facultatibus et iurisdictione cū quibusvis
clausulis derogatoriariū de rogatorijs ac fortioribus et insolitis
quibus oībus illa etiam si de eis eorūqꝫ totis tenoribus et datis
non pro huiusmodi generales clausulas etiā sp̄iale mentionez
importantes sed specifica et individua ac de verbo ad verbū seu
quamvis alia mentio babenda est p̄tibꝫ pro expressis habentes

Vlata

18 in suo labore permansuris quo ad premissa specificie et
cum derogamus et ea nemini in preiudicium promissorum suffra-
te aut debere et irritum et inane quicquid lecus contigerit
care decernimus necno omnibus illis que in dictis litteris
presatis ordinibus concessis volumus non obstat ceterisqz
is quibuscunqz. Verum quia difficile foret presentes lit-
singulas puntias origenaleriter destinare volumus et dicta
ate decernimus quod transumptis earum manu notarii pu-
nrie causarum camere apostolice auditorum vel protectorum
qui erit et pro tempore erit aut alicuius archiepiscopaloris vel epis-
copalis seni cuiuscunqz indignitate constituti sigillo munitis ac
prosulsi in iuditio et extra vicinias exhibita vel ostensa fuerint
fides exhibeat indubia ac si ipse originales littere forent exhibi-
tive vel ostense Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam
nostrae approbationis constitutionis concessionis largitionis indulti
prescriptionis voluntatis ademptionis statuti mandati decreti
inhibitiois et derogatiois infringere vel ei ausu temerario contraire
Si quis autem hoc attemptare presumperit indignationem omni-
potentis dei. et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se
nouerit incursum Vatis Rome apud sanctum Petrum. Anno
incarnationis dominice M.cccc.lix. septimo Kalendas augus-
tas Pontificatus nostri Anno octavo.
Quibusquidem litteris diligenter inspectis ad presatis fratris Ma-
thei de nouaria commissarii et procuratoris instantia et requisitione
per notarium publicum instrumentum transumi et exemplari ma-
damus et in publicam transumpti formam redigi decernentes ac
volentes transumpto publico sine exemplo plena fides deinceps
adhibeat vbiqz in locis omnibus et singulis quibus fuerit op-
portunitum ipsumqz transumptum fidem faciat ac si originales
littere apparerent Quibus omnibus et singulis propriam auto-
ritatem ordinariaz interposuimus pariter et decre. Datum rome
in dicta ecclesia sancti Celsi sub proprii dicte curie causarum cas-
mere apostolice quo in talibus utimur Gigilli appensione Anno
a Matuitate domini Millesimoquadrtingentesimo septuagesimo
nono. Indictione xij. die vero ultima mensis Iulij. Pontificatus
prefati sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Sixti
divina prouidentia pape quarti Anno octavo Presentibus ibidez
Venerabilibus viris dominis vesconte de vternis. et Jacobo et
dominici nostris et dicte curie scribis et notariis testibus adpres-
Cmissa vocatis et iugatis.

Et ego Berto. quondam Ber. de piscera Diocesis lucane publicus apostolica et imperiali auctoritate curieqz causarum camere apostolice notarins et scriba predictis omnibus et singulis duz sic ut premititur fierent et agerentur vna cum predictis prenominatis testibus interfui. ideoqz hoc presens publicu trasumptu instrumentum in manu alearius me alijs occupato negocijs fide liter scriptuz exinde confeci subscripti et in hanc publicam formam redigi signoqz et nomine meis soliti et Consuetis vna cu dicte curie causarum camere apostolice sigilli appensione signani rogatus et requisitus in fidem et testimonium omnium et singulorū premissorum.

Impressum Liptzk per Lunradum Rachelosen
Anno domini Millesemoquadrtingentesimo Tho
nagelimoquinto.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0008939

